

Nota Lokaal Jeugdbeleid 2010 – 2013

“TALENTEN IN MIDDEN-DRENTHE”

Beilen, **januari 2010**

Afd. Samenlevingszaken,
Gemeente Midden-Drenthe

<u>Inhoudsopgave</u>	
Voorwoord	4
Inleiding en leeswijzer	6
HF 1 Opgroeien in 2010	8
1.1 Context en achtergrond	8
1.2 Doelstellingen	9
1.3 Trends en ontwikkelingen	10
1.4 Potenties van de jeugd	12
1.5 Kansen en Ambities	13
HF 2 Basisvoorzieningen voor kinderen en vrijetijdsbesteding	14
2.1 Van – 9 maanden tot 4	14
2.1.1 Kansen en Ambities	16
2.2 Van 4 tot 12	17
2.2.1 Kansen en Ambities	19
2.3 Van 12 tot 18	19
2.3.1 Kansen en Ambities	24
2.4 Van 18 tot 24	24
2.4.1 Kansen en Ambities	26
HF 3 De openbare ruimte	27
3.1 Definitie-verwarring	27
3.2 Hangplekken en -jongeren	27
3.3 Openbare orde en veiligheid	28
3.3.1 Integraal Veiligheidsbeleid	28
3.3.2 Jongeren Opvang Team	29
3.3.3 Veiligheidshuis Drenthe	29
3.3.4 Huiselijk geweld	30
3.4 Kansen en Ambities	31
HF 4 Het Centrum voor Jeugd en Gezin	32
4.1 Context en achtergrond	32
4.2 Visie CJG Midden-Drenthe	32
4.3 Meerwaarde	33
4.4 Zorgstructuren	34
4.5 Ontwikkelingen CJG	34
4.6 Kansen en Ambities	35
HF 5 Doelen en resultaten	36
5.1 Ambities	36
5.2 Alle kansen op een rij	36
5.3 Toetsingskader en resultaten	38
HF 6 Financiën	40
6.1 Midden-Drentse visie over jeugd	40
6.2 Budget	40
6.3 Kosten per ambitie	41
6.4 Financieel perspectief	43
HF 7 Conclusie	44
Bijlage 1: Verklarende woordenlijst	46
Bijlage 2: Uitkomsten werkconferentie Jeugdbeleid 16 april 2009	47
Bijlage 3: Motivering Stichting Welzijn Harmonisatie jeugdsozen	49
Bijlage 4: Opzet begroting Centrum Jeugd en Gezin	

Voorwoord

Het jeugdbeleid voor de komende jaren is vastgelegd in deze nota 'Talenten in Midden-Drenthe' lokaal jeugdbeleid 2010 – 2013. De nadruk heeft in het verleden veelal gelegen op de relatief kleine groep jongeren die door omstandigheden kwetsbaar waren. Dit nieuwe jeugdbeleid richt zich op alle jongeren, want alle jongeren tellen! Daarom is de insteek voor de aankomende beleidsperiode geen nadruk op de zorgkant, maar op de mogelijkheden die er liggen voor alle jongeren om hun talenten te ontdekken en te ontplooiën. Positief jeugdbeleid, waarbij we uitgaan van de kansen die er zijn. De nota is vanuit dit idee met veel ambitie geschreven.

De afgelopen jaren hebben we al veel bereikt met en voor de jeugd, zoals u in de nota ook kunt lezen. Denk bijvoorbeeld aan het JeugdPunt, de voor- en vroegschoolse educatie en de jeugdsozen. De activiteiten van het ICO Centrum voor kunst en cultuur, de buitenschoolse opvang, het peuterspeelzaalwerk, het schoolmaatschappelijk werk, de gezinscoach en het schoolzwemmen dat beschikbaar is voor elke basisschool.

Door mijn werk kom ik veel in aanraking met de 'jeugd'. Iedere keer ben ik weer verbaasd en trots over de wijze waarop zij zich kunnen verwoorden en over hun inzet. Voorbeelden zijn de maatschappelijke stages in zorgcentrum de Altingerhof, de projecten met en over herinneringskamp Westerbork, de preventieprojecten van No Limit?! van Stichting Welzijn.

De creativiteit van de jeugd en de getoonde initiatieven bij het verwezenlijken van wensen zoals bij de skatebaan en de jeugdsozen, geven aan dat de jeugd uitgedaagd kan en moet worden om actief deel te nemen aan de samenleving.

Ik ga er vanuit dat de ambities waarover u zult lezen, breed gedragen worden en wij met z'n allen een verantwoordelijkheid voelen en hebben om onze jeugd de toekomst te geven die ze verdienen!

Met positieve groet,

Mary Looman-Struijs,
Wethouder Jeugd

Inleiding

Zoals al blijkt uit het voorwoord van de wethouder Jeugd gaat het jeugdbeleid dit keer over een andere boeg. Denken in termen van kansen in plaats van belemmeringen en beperkingen! En niet alleen denken, maar ook daadwerkelijk doen en uitvoeren.

Landelijk gezien heeft het jeugdbeleid vaak een negatieve klank, en dat is in Midden-Drenthe niet anders. Men denkt snel aan moeilijke hangjongeren, vernielingen, (overmatig) alcohol- en drugsgebruik, onderwijsachterstanden en probleem- en zorgkinderen. Dit zijn natuurlijk ook terreinen waarop je als gemeente beleid moet en wilt ontwikkelen, maar de jeugd heeft zoveel meer te bieden dan de circa 15% herrieschoppers en probleemkinderen. In het verleden heeft de nadruk altijd op deze relatief kleine groep gelegen. Dat is enerzijds logisch, want deze groep heeft extra hulp en aandacht nodig om uit te groeien tot gelukkige volwassenen. Anderzijds is het een veel te éézijdige belichting van 'de jeugd' en het jeugdbeleid. Er is namelijk 85% jeugd waar het goed mee gaat, die opgroeien zonder ernstige problematiek. Zeker als de juiste randvoorwaarden aanwezig zijn.

'De jeugd heeft de toekomst' is al zo vaak gehoord dat het bijna een betekenisloze kreet is geworden. Maar niets is minder waar, de jeugd heeft niet alleen de toekomst, de jeugd is de toekomst. Onze toekomst!

Daarom is het van het groot belang dat we deze toekomst zeker stellen voor zover dat in onze macht ligt. Alle jeugdigen moeten kunnen opgroeien tot goede wereldburgers; gelukkige volwassenen die naast werk hun vrije tijd zinvol en gelukkig doorbrengen.

De weg naar volwassenheid gaat natuurlijk gepaard met hobbels en bobbelen. Dat gold vroeger voor de volwassenen onder u en dat geldt dus ook voor de jeugd van nu. Ze hebben het *recht* om fouten te maken en vergissingen te begaan, zonder daar onmiddellijk op afgerekend te worden. Zonder het maken van fouten, vergissingen en het begaan van stomiteiten, leert de jeugdige ook geen eigen verantwoordelijkheid te dragen en grenzen te stellen.

Er zijn zoveel rapporten verschenen over de jeugd van 'nu'. Over het verval van normen en waarden; er is te veel keus, ouders nemen hun eigen verantwoordelijkheid niet meer, jeugd moet te snel opgroeien en is bandeloos et cetera. Kritiek op de jeugd is niet iets hedendaags, maar lijkt meer iets van alle tijden. Zo stond er in een overheidsrapport in 1959:

"De verwilderde jeugd leeft in een wereld die verregaand gestalteloos genoemd mag worden, een holle leegte: men loeit, men brult, men kletst als een eindeloos geleuter, men gilt, men tiert, men jengelt en zeurt."

Dit citaat is om aan te geven dat er altijd een gevoelsmatig gat zit tussen de belevingswereld van de jeugd en de wereld zoals die eruit hoort te zien volgens de volwassenen. Het is niet realistisch om te denken dat deze nota dit 'gat' opvult. Het draagt misschien wel bij aan het verkleinen ervan!

Want we moeten niet alleen kijken naar problemen met jeugd, maar juist naar de mogelijkheid om alle kinderen en jeugdigen een weg te bieden om hun talenten te ontplooiën en nieuwe ervaringen op te doen.

Door goede (opgroei- en opvoed)randvoorwaarden te scheppen, dragen wij bij aan onze toekomst!

In deze beleidsnota "Talenten in Midden-Drenthe" Lokaal jeugdbeleid 2010-2013 wordt het beleid voor de komende vier jaar verwoord. De nota beoogt antwoord te geven op de volgende vijf vragen:

1. Wat verstaan wij in Midden-Drenthe onder jeugdbeleid?
2. In hoeverre moeten en willen wij iets met jeugd in onze gemeente?
3. Welke resultaten willen wij met ons jeugdbeleid bereiken?
4. Welke instrumenten zijn nodig om die resultaten te bereiken?
5. Wat is het financiële kader?

Zo komen we tot een heldere visie op wat de gemeente voor en met haar jeugd wil!

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk wordt ingegaan op de voorgeschiedenis en evaluatie van het jeugdbeleid tot nu toe. Ook worden de landelijke kaders beschreven en de trends en ontwikkelingen van en over de jeugd van nu.

In het tweede hoofdstuk komen de huidige (basis)voorzieningen zoals wij die in Midden-Drenthe voor de jeugd kennen aan de orde. Ook worden de mogelijkheden tot vrijetijdsbesteding onder de loep genomen en de consequenties ervan.

Het derde hoofdstuk is gewijd aan de discussie over de 'openbare ruimtes' waar de jeugd zich bevindt en ophoudt. De openbare orde en veiligheid komen hierbij ook aan bod.

In het vierde hoofdstuk worden de kaders geschetst van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

In hoofdstuk vijf worden alle ambities en voorstellen uit de nota duidelijk weergegeven en de manier waarop wij daar als gemeente op kunnen sturen.

In het zesde hoofdstuk vindt u de financiële vertaling, **waarbij opgemerkt moet worden dat de begroting voor het CJG pas definitief wordt vastgesteld bij het ondernemingsplan CJG dat vermoedelijk in het tweede kwartaal van 2010 ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden**. In het laatste hoofdstuk vindt u een korte conclusie.

Aan het eind van elk hoofdstuk of paragraaf vindt u een kopje 'Kansen en Ambities'. Hierin staan de nieuwe beleidsvoorstellen. Deze voorstellen kunnen verschillende achtergronden hebben:

- Het gaat om het structureel maken van een (tijdelijk) proefproject
- Het gaat om het oplossen van een actueel probleem
- Het gaat om het continueren van beleid waarbij de randvoorwaarden zijn veranderd
- Het gaat om een nieuw plan / project dat past binnen het nieuwe jeugdbeleid.
- Het gaat om de uitvoering van een wettelijke verplichting

Bij elk van de gegeven ambities / beleidsvoorstellen, wordt de achtergrond vermeld. Voor de duidelijkheid is de tekst van elke ambitie / beleidsvoorstel in kleur weergegeven.

HF 1 Opgroeien in 2010

1.1 Context en achtergrond

In 2004 is de vorige nota Lokaal Jeugdbeleid door college en raad vastgesteld. Het uitgangspunt was dat het jeugdbeleid zich in eerste instantie moest richten op de kwetsbare jeugd. Dit was mede door de verplichtingen uit de Wet op de Jeugdzorg uit 2005.

De gemeentelijke visie bevatte 3 elementen;

1. samenwerking tussen instellingen
2. beleid voor alle jeugdigen (met nadruk op de meest kwetsbare groep)
3. de betrokkenheid van jongeren.

Aan het eerste punt is uitvoering gegeven door het oprichten van het JeugdPunt. De samenwerking tussen jeugdgerelateerde instellingen was een van de belangrijkste doelen en dit doel is gehaald. Men kent elkaar en weet elkaar te vinden. Hierdoor staat het kind centraal en dat is ook hoe het hoort. De verbeterde samenwerking en de kortere lijnen zijn belangrijk en een grote stap op weg naar het Centrum voor Jeugd en Gezin, dat gestoeld is op goede samenwerking tussen de verschillende partners.

Aan het tweede punt is ook uitvoering gegeven binnen het JeugdPunt voor wat betreft de kwetsbare groep. Daarnaast zijn er veel programma's geweest voor alle jeugd. Te denken valt aan het schoolmaatschappelijk werk, de gezinscoach, 'gezond bewegen', het project 'schoolgruiten', sociale weerbaarheidstrainingen en de uitvoering van het jeugd- en jongerenwerk van Stichting Welzijn, waarbij het preventieve project No-Limit erg succesvol was.

Voor wat betreft het derde punt; Stichting Welzijn betreft de jongeren bij activiteiten en projecten. De gemeente is uitvoerig met de jongeren in gesprek geweest om skatebanen en nieuwe jeugdsozen te realiseren. De jeugd is ook betrokken bij de totstandkoming van het alcoholbeleid, door het organiseren van 2 sessies met de jeugd.

Concluderend mag men stellen dat de acties uit de oude nota jeugdbeleid succesvol zijn uitgevoerd.

Landelijke kaders

Het huidige kabinet heeft een nieuw (programma)ministerie van Jeugd en Gezin, met een minister Jeugd aan het hoofd. Dit is van belang zodat iedereen weet dat jeugd – ook landelijk gezien- hoog op het prioriteitenlijstje staat. De nadruk ligt op de ontwikkeling voor Centra voor Jeugd en Gezin, met als doel geen kinderen buiten de boot te laten vallen. Alle (zorg) kinderen moeten in beeld zijn en adequaat worden geholpen.

Ook in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) heeft de jeugd een prominente rol. Het tweede prestatieveld van de WMO heeft als omschrijving: 'op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met opvoeden'.

Lokale kaders

Het jeugdbeleid is erg breed. Als we het hebben over jeugd bedoelen we jeugd vanaf 0 (zelfs al vanaf – 9 maanden, zoals door het ministerie wordt voorgeschreven) tot 23 jaar. Het mag duidelijk zijn dat voor de verschillende leeftijdsgroepen verschillend beleid moet zijn.

Er zijn veel raakvlakken met andere beleidsterreinen, zoals de jeugdgezondheidszorg, sport, cultuur, alcohol, veiligheid, onderwijs, vrijwilligersbeleid en sociale activering, ruimtelijke ontwikkeling, bouwen en wonen, reïntegratiebeleid, minima en sociale zaken.

Daar waar de raad beleidsnotities heeft vastgesteld met consequenties voor jeugd, wordt dit in deze nota vermeld. Op alle beleidsterreinen heeft overleg en afstemming plaatsgevonden om tot dit integrale jeugdbeleid te komen.

1.2 Doelstellingen

Het algemene doel van jeugdbeleid is dat jeugdigen als zelfstandige burgers deelnemen aan de maatschappij. Om dit doel zo dicht mogelijk te benaderen moet je specifiekere doelen stellen. Deze zijn terug te brengen tot twee doelen:

❖ Preventie

Voorkomen is altijd beter dan genezen. Preventie heeft vaak een negatieve lading. Dit hoeft helemaal niet het geval te zijn. Zo is bijvoorbeeld het plaatsen van een skatebaan ook een preventief (positief!) middel geweest om overlast te verminderen en jongeren ertoe aan te zetten te bewegen en sociale contacten te onderhouden.

❖ Positief jeugdbeleid voor alle jeugd

In tegenstelling tot de vorige nota, gaan we nu niet de nadruk leggen op de relatief kleine groep die extra zorg nodig heeft. Natuurlijk worden hier ruimschoots voorzieningen voor in stand gehouden of opgericht, maar de nadruk ligt op de talenten en kwaliteiten van de totale jeugd. Er wordt bewust geen onderscheid gemaakt tussen jeugd die extra zorg nodig heeft en de overige jeugd. Wij gaan ervan uit dat alle jeugd dezelfde kansen en mogelijkheden moet krijgen. In overleg met de WMO-raad wordt de aankomende jaren onderzocht of en zo ja, hoe we de jeugd met extra zorg nadrukkelijker aandacht moeten geven. Hoe halen we in Midden-Drenthe de talenten uit alle jeugd? Welke randvoorwaarden moeten we scheppen om er aan bij te dragen dat de jeugd opgroeit tot gelukkige volwassenen?

Onderzoek heeft uitgewezen dat het belangrijkste doel van opvoeding en onderwijs is: het optimaal uitdagen van kinderen tot het ontwikkelen van de eigen talenten.

Iedereen wordt geboren met vele talenten en met ten minste 3 basistalenten:

1. Het talent van nieuwsgierigheid (verlangen om de wereld om je heen te begrijpen)
2. Het talent van overgave (in spel en ontmoeting om relaties aan te leren gaan)
3. Het talent van (zelf)bewustzijn (sturing, zin en betekenis willen geven aan je wereld)

Als het jeugdbeleid aan deze 3 basisbehoeften tegemoet komt, zullen kinderen leren leuk vinden en gemotiveerd blijven om zich verder te ontwikkelen op verschillende terreinen. Dit moet de basis zijn van het reguliere jeugdbeleid. Uiteraard voedt de gemeente kinderen niet op, dit is en blijft nadrukkelijk de taak van de ouders of verzorgers*. Maar als gemeente kun je wel een grote rol spelen in het scheppen van de juiste randvoorwaarden.

Uitkomsten werkconferentie

Op 16 april 2009 hebben we voor het brede werkveld een werkconferentie georganiseerd met het doel zo veel mogelijk informatie krijgen van alle mogelijke betrokken partijen. En kijken of hier gemeenschappelijke wensen voor de jeugd in Midden-Drenthe uit naar voren kwamen. De totale resultaten kunt u vinden in bijlage 2, maar hieronder volgt een kort overzicht van de 6 meest in het oog springende gezamenlijke wensen:

- ✓ Maak het Centrum voor Jeugd en Gezin zo laagdrempelig mogelijk
- ✓ Zorg dat het jeugdbeleid echt integraal is en zorg voor afstemming
- ✓ Het jongerenwerk moet meer vindplaatsgericht werken (niet alleen accommodatiegericht), dus: jongeren opzoeken waar ze zich bevinden
- ✓ Als jongeren iets willen, zorg dan voor snelle acties en de juiste ondersteuning om ze te helpen bij het indienen van een goed plan

* Vanaf hier wordt geschreven over 'ouders'. Hiermee worden uiteraard zowel de (alleenstaande) ouder(s) als de opvoeders bedoeld.

- ✓ Zorg voor een goede inventarisatie van wat er al is in de gemeente en gebruik ook de expertise van andere gemeentes
- ✓ Zorg ervoor dat ouders de (opvoedings-)ondersteuning krijgen die ze nodig hebben (reageer dus op de vraag en ga niet uit van het bestaande aanbod)

Participatie

Natuurlijk kan er geen goed jeugdbeleid worden gemaakt zonder de inbreng van jeugd. Via Stichting Welzijn en via het voortgezet onderwijs vragen wij de jeugd om hun mening. Het klinkt mooi om jeugd te laten participeren bij de totstandkoming van dit jeugdbeleid, maar de jeugd heeft geen zin om een 'beleidsnotitie' te lezen. En dit valt ze ook niet kwalijk te nemen. Als er concrete acties komen uit dit beleid, wordt de jeugd geconsulteerd en/of geïnformeerd. Net zoals dit nu al gebeurt bij de uitwerking van projecten door Stichting Welzijn.

Om de jeugd wel betrokken te houden bij het gemeentebestuur gaan we om het jaar een 'jeugdraad' opzetten, zoals die in 2008 bij de viering van het 10-jarig bestaan van Midden-Drenthe is georganiseerd. Hierbij werden scholieren uit het voortgezet onderwijs (3^e klas) gevraagd deel te nemen. Ze konden zelfbedachte voorstellen indienen en er werd tijdens een officiële jeugdraadsvergadering (waarbij de jeugd opgesplitst was in 2 fracties) gestemd over welk voorstel ten uitvoer gebracht zou worden. De vergadering werd voorgezeten door de burgemeester en de overige collegeleden waren ook aanwezig. Sommige (echte) raadsleden liepen rond om desgevraagd ondersteuning te bieden aan een van beide jeugdraadsfracties. Het plan met de meeste stemmen kreeg instemming. Dit is inmiddels gerealiseerd.

Het organiseren van een jeugdraad draagt bij aan de participatie van jeugd in Midden-Drenthe en maakt aanspraak op belangrijke competenties van de jeugdigen. Luisteren, argumenteren, overtuigen, enthousiasmeren etc. Er moet een budget beschikbaar zijn zodat het 'winnende' voorstel ook daadwerkelijk op korte termijn uitgevoerd kan worden. Bij voorkeur in samenwerking met de jeugd! Zo zien ze dat hun stem en mening telt!

1.3 Trends en ontwikkelingen

Zoals bekend, zijn er veel visies over de jeugd van nu. Er zijn nog veel meer verklaringen voor het gedrag van de hedendaagse jeugd. Daarnaast loopt de discussie over het vermeende gemis aan normen en waarden bij de jeugd. Deze discussie wordt door ons huidige kabinet nadrukkelijk gevoe(r)d.

Hieronder volgt een korte schets van waar deze discussie over gaat. De begrippen 'individualisering', 'onderhandelingscultuur', 'verlengde jeugdfase' en 'opvoedingonzekerheid' worden toegelicht.

De twee meest genoemde verklaringen voor het gedrag van jeugdigen tegenwoordig zijn individualisering en onderhandelingscultuur.

Individualisering

Individualisering is niet van gisteren. Het is een ontwikkeling die al eeuwen aan de gang is. De afgelopen decennia lijkt het in een stroomversnelling te zijn gekomen. Velen denken dat individualisme leidt tot egoïsme. 'Als iedereen met zichzelf bezig is, zien ze de ander niet staan'. Individualisme zou leiden tot verdorvenheden. Dit zijn constatering die vooral voort lijken te komen uit angst voor verandering, maar dit mag niet leiden tot een idealistisch beeld van voorbije tijden; 'van een vroeger waar alles nog goed was: de heiligheid van het huwelijk, de bezieldheid van seks, de harmonie van een gemeenschap, de kracht van de cultuur. De huidige tijd steekt altijd ongunstig af bij dat imaginaire verleden'. Aldus Verbrugge (universitair hoofddocent filosofie aan de universiteit Amsterdam).

'Zat in de jaren vijftig de 'autoritaire vader' aan het hoofd van de tafel en moesten de kinderen zich voegen in een burgerlijke discipline, nu verdwijnt de eettafel uit de leefwereld en zit men 's avonds zappend voor de tv zijn magnetronmaaltijd naar binnen te werken. Is dit vooruitgang?'

Verbrugges analyse van het verleden blijkt niet gebaseerd op onderzoek en is eerder nostalgisch dan accuraat. De bewering dat waarden en normen vervagen als gevolg van de individualisering is te makkelijk. Al is het wel waar dat individualisering voor de één een gevoel van bevrijding geeft, en het voor de ander een verlies aan houvast betekent.

Individualisme zorgt voor een sterk zelfbewustzijn en creëert behoefte aan een unieke identiteit. Uit psychologisch onderzoek is gebleken dat in individualistische landen (Nederland bij uitstek) het vertrouwen in de medemens is toegenomen, dat er minder stress is dan vroeger en mensen over het algemeen gelukkiger zijn dan in niet individualistische landen.

Onderhandelingscultuur

In het verlengde van de individualisering, komen we het begrip 'onderhandelingscultuur' tegen. Hiermee wordt bedoeld dat de communicatie tussen mensen – in dit geval tussen volwassenen (ouders, leerkrachten) en kinderen – minder duidelijk dan vroeger wordt gestuurd door machtsverschillen. Ouders kunnen minder makkelijk dan vroeger zonder meer voorschrijven wat hun kinderen moeten doen. Ze worden geacht rekening te houden met niet alleen de behoeften maar ook de 'argumenten' van hun kroost. Ze moeten er blijk van geven dat ze deze in hun besluitvorming betrekken. Dit houdt in dat er ruimte is ontstaan en er onderhandelingen mogelijk zijn. Het kind mag er in onze tijd van uitgaan dat de ouder (of leerkracht) bereid is tot onderhandelen en zich onder omstandigheden flexibel opstelt.

De onderhandelingscultuur is een relatief modern fenomeen, dat nog maar net zijn intrede heeft gedaan. Het heeft gevolgen voor de mate waarin grensoverschrijdend gedrag optreedt en de wijze waarop de ouders reageren. Want een facet van onderhandelen is 'toegeven' en dit kan leiden tot grensoverschrijdend gedrag. Op zich hoeft daardoor nog geen onmaatschappelijk of crimineel gedrag te ontstaan. De kans daarop neemt wel toe wanneer er ook nog andere factoren in het spel zijn die de opvoedingssituatie belasten. De ouder kan bijvoorbeeld geneigd zijn toe te geven wanneer hij of zij de voortdurende onderhandeling ('machtsstrijd') met het kind beu is.

Verlengde jeugdfase

Uit ander onderzoek is gebleken dat er nog een groot verschil is tussen de jeugd van vroeger en de jeugd van nu. De jeugd van nu is vroegrijp en toch pas laat volwassen. Dit komt doordat de jeugdfase is verlengd. De kindertijd is in vergelijking met vroeger korter en de volwassenenfase begint later. Schematisch ziet dat er als volgt uit:

Kind Jongere Volwassene

Kind ← Jongere → Volwassene

“De jeugd van nu...

- Heeft al wel een baantje, maar toch nog een lange opleiding voor de boeg...
- Kan wel een condoom aanleggen, maar nog geen stofzuigerzak verwisselen...
- Heeft al wel seksuele relaties, maar deze zijn van korte duur...
- Gaat wel studeren, maar woont nog steeds thuis...
- Tieners mogen alles eerder, maar staan steeds later op eigen benen.”

Een van de oorzaken is dat de wereld steeds kleiner wordt voor de jeugd: via de digitale media komt de volwassen wereld ongecensureerd op steeds jongere leeftijd de kinderwereld binnen. Het internet is voor hen een venster op een wereld die steeds sneller en eerder dichterbij komt.

De verlengde jeugdfase hoeft geen probleem te zijn, zolang de betrokken volwassenen zich er maar bewust van zijn en accepteren dat dit het geval is. De volwassenen moeten niet vast houden aan het beeld uit hun eigen jeugd, maar uitgaan van de huidige situatie en vanuit dat standpunt proberen de jeugdigen op te laten groeien tot gelukkige volwassenen. Gebruik maken en verder ontwikkelen van de talenten van de jeugd van nu heeft meer zin dan kritiek te hebben op de veranderde of verschuivende normen en waarden.

Opvoedingsonzekerheid

De opvoedingsonzekerheid onder ouders is de laatste jaren gestegen. De vragen waar ouders graag antwoord op willen hebben zijn oneindig: Doe ik het wel goed? Laat ik mijn kind niet te vrij? Ben ik niet veel te streng? Waarom zijn mijn kinderen zo brutaal? Wat is een juiste straf? Deze onzekerheid hoeft bij de meeste ouders (of leerkrachten) niet bij voorbaat te leiden tot negatieve gevoelens over hun opvoedingsrol. Maar, de ouder moet wel zélf keuzen maken en een mening vormen. Bovendien moeten ze die in onderhandelings-situaties tegenover hun partner, buitenstaanders en in het bijzonder tegenover hun kinderen verantwoorden. Dit laatste kan zorgen voor wrijving tussen ouder en kind wat de onzekerheid over de opvoeding weer versterkt.

Opvoedingsondersteuning bieden aan ouders is erg belangrijk. Ouders moeten de verantwoordelijkheid voor hun kinderen zelf nemen en willen nemen. Hoe? Dit is uiteraard een mondiaal probleem of vraagstuk. Wij moeten niet de illusie hebben dit in Midden-Drenthe even op te lossen. Maar, er zijn wel mogelijkheden om ouders te bereiken. Uit het onderzoek dat aan de alcoholnota vooraf is gegaan, blijkt dat ouders meer invloed op hun kinderen hebben dan ze zelf vaak schijnen te denken. Ze onderschatten hun eigen rol.

Een voordeel van de toenemende samenwerking tussen jeugdgerelateerde instellingen, is dat ze ook uniformer gaan werken. Het is de bedoeling dat ouders die in contact komen met de professionals (onderwijzers, wijkverpleegkundigen, huisartsen, peuterspeelzaalleidsters, jongerenwerkers, maatschappelijk werkers, GGD-artsen et cetera) een soortgelijke boodschap uitstralen; onderschat je eigen invloed niet! Door herhaling moeten ouders dit gaan inzien. Hiervoor is een programma ontwikkeld dat ‘Positief Opvoeden Drenthe’ heet, kortweg POD. Het wordt binnen een paar jaar in heel Drenthe geïmplementeerd. In 2010 wordt het in Midden-Drenthe geïmplementeerd.

POD geeft ouders bij voortdurende herhaling de handvaten om hun kinderen op te voeden tot goede volwassenen. Bij de samenwerkingspartners is de methodiek van POD al bekend en uit de werkconferentie bleek dat ze er graag zo snel mogelijk mee willen beginnen.

1.4 Potenties van de jeugd

De jeugd van nu heeft duidelijk veel competenties en talenten. Ze zijn mondig, zelfbewust, kunnen goed overweg met nieuwe technologieën (leergierig), weten zich staande te houden in de maatschappij, kunnen met veel dingen tegelijk bezig zijn, hebben vertrouwen in de medemens en ze zijn sociaal en kritisch.

Met heel veel kinderen gaat het gewoon goed. Zij krijgen kansen en pakken die ook. In Midden-Drenthe zijn er veel 'kansen' voor jongeren. Het kan zijn dat de jongeren deze mogelijkheden niet altijd zien en/of niet genoeg gestimuleerd worden de kansen te grijpen. Het is wenselijk deze 'kansen' inzichtelijker te maken of een prominenter plek te geven binnen de Midden-Drentse samenleving. Het loont de moeite om na te gaan hoe we het sociale potentieel onder jongeren beter kunnen benutten.

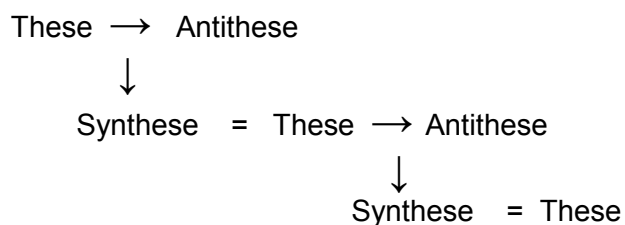
Slechts een beperkte minderheid van de jongeren slaagt er niet in de mogelijkheden die er zijn aan te grijpen en haakt af. Voor deze groep moet er een 'vangnet' zijn.

Dit vangnet bestaat uit de zorgstructuren in het onderwijs, het Centrum voor Jeugd en Gezin, het aanbod van Stichting Welzijn, het schoolmaatschappelijk werk en indien nodig aanverwante hulpverlening.

Verval van normen en waarden?

Sommige landelijke politici spreken over het verval van normen en waarden onder de jeugd van tegenwoordig. Vanuit historisch perspectief valt dit erg mee. Zoals ook uit een eerder citaat (onderzoeksrapport uit 1959) al bleek, is er vanuit elke generatie volwassenen kritiek op de jeugd en haar bandeloosheid. Het is elke keer deze jeugd die volwassen wordt en dan zelf kritiek heeft op de jongere generatie. Het is een natuurlijk proces waarbij de jeugd probeert haar eigen plek te ontdekken en te veroveren. Dit maakt ze mondig en kritisch en in de meeste gevallen 'belast' het ze ook met een sterk verantwoordelijkheidsgevoel.

Voor de nog niet helemaal gerustgestelde lezer tot slot: de geschiedenis heeft keer op keer bewezen dat er continu een nieuwe orde en hernieuwde normen en waarden ontstaan. Anders gezegd: elke bestaande situatie (these) roept een tegenreactie op (anti-these). Dit zorgt ofwel voor een botsing, ofwel voor een vreedzame verandering. In beide gevallen ontstaat er een vernieuwde situatie (synthese). Dit is dan weer de nieuwe situatie (these) die vanzelf weer een tegenreactie oproept. En dit is een terugkerend proces (: de vooruitgang).

Laten we de zaken niet problematischer maken dan ze eigenlijk zijn. De samenleving verandert, en de jeugd verandert mee. De jeugdfase is langer geworden en wordt gekenmerkt door een scala aan keuzemogelijkheden en vrijheden. Veel risico's zijn inherent aan deze fase. Maar, veel van deze risico's ontnemen ons het zicht op het feit dat de (revolutionaire) culturele veranderingen van de laatste decennia door de meeste jongeren in geborgenheid en zonder al te veel risico's zijn opgevangen. Er is een enorm potentieel onder jongeren. De kwaliteit van hun sociale netwerken is hoog en zij voelen zich goed!

Als laatste nog een relativering; ouders zijn en blijven de belangrijkste en meest invloedrijke personen bij de opvoeding van hun kinderen. De basis voor normen en waarden wordt door ouders gelegd. Als gemeente kun en moet je zorgen voor de juiste randvoorwaarden, maar de basis wordt altijd gelegd door de ouders.

1.5 Kansen en Ambities

1. Elke 2 jaar organiseren Jeugdraad
2. Invoeren POD Positief Opvoeden Drenthe
3. Zichtbaarder maken van kansen voor jeugd

De achtergrond van de voorgestelde beleidsadviezen zijn:

Ad 1. Structureel maken van een éénmalig project

Ad 2. Een nieuw plan / project dat past binnen het nieuwe jeugdbeleid en binnen de Centrum voor Jeugd en Gezin-ontwikkeling. Alle gemeentes in Drenthe gaan het POD implementeren.

Ad 3. Het gaat om het continueren van beleid (kansen blijven bestaan) waarbij de randvoorwaarden veranderen (de kansen duidelijker aan de jeugd kenbaar maken)

HF 2 Basisvoorzieningen en vrijetijdsbesteding

Elke leeftijdsgroep heeft haar eigen voorzieningen nodig. Er zijn natuurlijk ook voorzieningen die niet per se leeftijdsgeboden zijn, deze worden verder in deze nota benoemd.

Deze leeftijdstabel is gebaseerd op gegevens van 1-1-2009

	Jongens	Meisjes	Totaal
0- 4	701	624	1325
5- 12	1661	1615	3276
13-19	1619	1587	3206
20-24	858	673	1531
Totaal	4839	4499	9338

Van de 33.563 inwoners in Midden-Drenthe valt er circa 28 % (9338) onder de doelgroep jeugd en jongeren van 0 tot 24.

De aanwezige voorzieningen in Midden-Drenthe worden in dit hoofdstuk benoemd per leeftijdsgroep. Het is een lang hoofdstuk, want er zijn veel voorzieningen voor jongeren. Niet alle genoemde voorzieningen zijn onder gemeentelijk beleid tot stand gekomen, maar bijvoorbeeld door het onderwijs of door provinciale initiatieven.

We moeten ons niet blindstaren op de verschillende leeftijdsgroepen. De aandacht moet ook juist gericht zijn op de overgangsmomenten. Dit zijn vaak kwetsbare momenten of veranderingen waarbij het kind uit zicht kan raken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs waarbij het kind naar school gaat buiten het eigen dorp.

Elke gemeente heeft belang bij een aantrekkelijk vrijetijdsaanbod voor jongeren omdat de leefbaarheid en de toekomstperspectieven verbeteren. Een aantrekkelijke en nuttige invulling van vrije tijd voorkomt doelloos rondhangen in en om het huis, voorkomt kattenkwaad en erger, voorkomt depressies en gezins- of straatterreur of pesten op internet. De invulling van de vrije tijd verschilt per leeftijd, maar is essentieel voor een 'gezonde' jeugd. Een vrijetijdsaanbod bestaat uit sportieve, culturele en buurtactiviteiten.

2.1 Van – 9 maanden tot 4 jaar

Zoals gezegd ligt de primaire taak van opvoeden bij de ouders. Het is echter wel zo dat veel van de (jonge) kinderen waarvan beide ouders werken (wat nu meer regel is dan uitzondering) opgevangen worden bij een peuterspeelzaal of kinderopvang (buitenschoolse opvang) en het eigen netwerk van ouders. Deze voorzieningen zijn noodzakelijk om beide ouders de kans te geven aan het werk te gaan (participatie van volwassenen). Dit wordt vanuit overheidswege ook gestimuleerd, onder andere in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

▪ Peuterspeelzaalwerk en Kinderopvang

Peuterspeelzaalwerk: Er zijn 11 peuterspeelzalen, waarbij veel aandacht is voor VVE-beleid, dit is 'voor en vroegschoolse educatie'. Dit VVE-beleid is een goed middel om de taalachterstanden weg te werken bij deze groep jonge kinderen. De gemeente Midden-Drenthe hecht hier veel waarde aan en steekt daarom al jaren extra geld in dit VVE-beleid. Door het basisonderwijs wordt het peuterspeelzaalwerk ook nadrukkelijk als belangrijke basisvoorziening beschouwd. In Midden-Drenthe ligt het bereik van het aantal peuters aanmerkelijk hoger dan het landelijke gemiddelde (ruim 80% ten opzichte van 65%). De peuterspeelzalen in de kleine kernen komt de leefbaarheid ten goede. Het peuterspeelzaalwerk heeft richtlijnen en afspraken met het basisonderwijs voor een warme overdracht van (zorg)peuters die naar het basisonderwijs gaan.

Minima: Het vastgestelde armoedebeleid 'Uw goed recht' geeft aan dat er voor het peuterspeelzaalwerk ook minimatarieven moeten komen. Dit is inmiddels gerealiseerd en staat ook in het budgetcontract met de Stichting Peuterspeelzalen.

Kinderdagverblijven: In Midden-Drenthe zijn 4 kinderopvanginstellingen actief. Dit is de opvang voor 0- 4 jarigen. Gezamenlijk bieden zij 178 kindplaatsen aan. Daarnaast zijn er nog gastouderbureaus en gastgezinnen waar kinderen opgevangen kunnen worden.

Wet OKE: In 2010 treedt er een nieuwe wet in werking. Dit is de Wet OKE. De Wet 'Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie'. Vanaf 1 augustus 2010 krijgen de gemeentes de wettelijke verantwoordelijkheid om een goed voorschools aanbod te doen aan jonge kinderen met een taalachterstand.

De gemeentes krijgen een inspanningsverplichting om al deze kinderen te bereiken, bijvoorbeeld via het consultatiebureau en het versturen van brieven naar ouders waarvan het kind in dat jaar 2 jaar wordt. Hierin staat het voorschoolse aanbod dat wij in Midden-Drenthe hebben en het belang ervan. Peuterspeelzalen en kinderopvanginstellingen moeten meer samenwerken en de grondslag van de kwaliteitseisen aan peuterspeelzalen en kinderopvang moeten geharmoniseerd worden volgens het model van de Wet Kinderopvang.

- Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Consultatiebureau: Alle ouders met pasgeboren baby's en peuters krijgen oproepen om naar het consultatiebureau van JGZ Icare te komen. Hier worden de baby's en peuters onderzocht op gezondheid en ontwikkeling. Tegelijkertijd kunnen ouders er terecht voor opvoedingsvragen en –advies. Ook verzorgt Icare de prenatale ondersteuning door middel van informatie en advies. Bij het eerste consultatiebezoek, ontvangt de bezoeker een bibliotheekabonnement.

Samenwerking peuterspeelzaalwerk: Icare verzorgt ook inloopsprekuren bij peuterspeelzalen. Hier kan advies worden gevraagd door ouders en peuterspeelzaalleidsters. Deze samenwerking wordt in 2010 geïntensiveerd. Momenteel wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een voorschools ZAT (zorg- en adviesteam). Hierin moeten het peuterspeelzaalwerk, Icare en de kinderopvangorganisaties zitten. Als er problemen zijn met een kind wordt het in dit voorschools ZAT besproken. Als het ZAT er zelf niet uitkomt, roepen ze de hulp van het Centrum voor Jeugd en Gezin in.

Elektronisch Kinddossier: De jeugdgezondheidszorginstellingen (GGD en Icare) hebben de wettelijke verplichting gekregen een Elektronisch Kinddossier (EKD) te starten. Ieder kind van 0 tot 19 jaar krijgt een digitaal dossier EKD. De meeste kinderen krijgen hun dossier in de tweede week na de geboorte, wanneer ze door een verpleegkundige worden bezocht om de hiepriek af te nemen. Vervolgens krijgen de ouders een oproep om naar het consultatiebureau te gaan voor een afspraak met de arts of verpleegkundige. Als het kind 4 wordt en naar de basisschool gaat, wordt het dossier 'overgedragen' aan de schoolarts, die het kind tijdens de gehele schoolperiode begeleidt.

Drentse Verwijs Index (DVI): De DVI is een digitaal systeem waarmee hulpverleners en begeleiders jeugdigen vroegtijdig kunnen registreren (met koppeling tussen eigen werksysteem en DVI). Het systeem is in aanvang bedoeld als een signaleringssysteem voor de professionals die met jeugd(zorg) te maken hebben. Meldingen van samenwerkingspartners worden vastgelegd in het registratiesysteem. Hierdoor wordt tijdig actie ondernomen om te voorkomen dat een jongere in zorg terecht komt. Komen er meerdere meldingen over een kind binnen dan is er sprake van een 'match'. In Midden-Drenthe zorgen we dat alle signalen bij één coördinator / casusbewaker terecht komt. Deze zorgt dat de melders snelle en adequate actie ondernemen en dito hulp bieden.

Zij bewaken dus de effectiviteit van het systeem en de samenwerking. Het systeem werkt volgens het zogenaamde SMS-systeem: signaal – match – samenwerking. Aan de registratie van dit systeem valt af te lezen hoe (snel en adequaat) de hulpverlening loopt.

Gezinscoach: De gezinscoach coördineert zorg in een vorm die specifiek gericht is op multiprobleemgezinnen. De coach biedt het gezin een intensieve, praktijkgerichte ondersteuning, slaat een brug tussen ouders, de gewenste dienst- en hulpverleners en coördineert de zorg rond het gezin. Het uiteindelijke doel van de gezinscoaching is dat na afsluiting van de ‘hulpverlening’ het gezin weer greep heeft op haar eigen situatie, vertrouwen heeft in de hulpverlening en zelf de zorg binnen het gezin coördineert.

Dit project loopt vanaf 2007 en wordt uitgevoerd door het maatschappelijk werk NoorderMaat. Met de gezinscoach voldoen we ook aan wettelijke verplichtingen van de Wet op de Jeugdzorg. Het werk van de gezinscoach is van belang omdat het de ouders / het gezin zelf weer de verantwoordelijkheid laat dragen op zo’n manier dat ze dit ook aan kunnen en willen. Met als belangrijk neveneffect dat de gezinscoach ook instellingen leert meedenken vanuit het gezin en niet vanuit hun professionele rol. Het bereik van de gezinscoach is dus erg breed.

Het proefproject gezinscoach heeft zich de afgelopen jaren bewezen en moet structureel gemaakt worden. Ook gezien de wettelijke verplichtingen die het CJG met zich meebrengt.

- **Bewegen**

Net zoals taalontwikkeling al begint vanaf dag 1, geldt dit ook bij het voorkomen van overgewicht en motoriekproblemen. Leidsters (in peuterspeelzalen en kinderopvang) kunnen getraind worden hoe ze 0 tot 4 jarigen in beweging krijgen. Wij kunnen als gemeente afspraken maken met de jeugdgezondheidszorg om kinderen te screenen op lichaamsbeweging en hier zo nodig over te adviseren. Ook vermoeide ouders kunnen zich fitter voelen en meer tegen de opvoeding opgewassen zijn als ze zelf wat meer bewegen.

- **Speelvoorzieningen**

Voor jonge kinderen (tot 12 jaar) zijn er verspreid over de gemeente 125 openbare speelvoorzieningen. Dat kinderen veilig buiten moeten kunnen spelen, zult u als vanzelfsprekend ervaren. Buiten spelen heeft een positieve invloed op de sociale, motorische en intellectuele ontwikkeling van kinderen. **In het najaar 2009 is in samenwerking met speeltuinoverleg Midden-Drenthe en Stichting Welzijn een succesvolle conferentie georganiseerd over het vorm te geven speelruimtebeleid.** Samen met professionals, ouders en volwassenen die betrokken zijn bij speelruimtes van kinderen wordt het beleid vormgegeven.

2.1.1 Kansen en Ambities

Hier vindt u de genoemde voorstellen en mogelijkheden die in de voorgaande paragraaf benoemd zijn. In hoofdstuk 5 worden alle ambities en kansen, inclusief financiële vertaling nog eens op een rij gezet. Gevolgd door een prioriteitsstelling en een tijdspad.

1. Implementatie Wet OKE
2. Ontwikkelen voorschools ZAT
3. Gezinscoach permanent inbedden
4. Onderzoeken mogelijkheid om afspraken te maken met de jeugdgezondheidszorg in kader van bewegen en screenen 0 / 4 jarigen
5. Ontwikkelen van nieuw speelbeleid

Oproep:

Hoe halen we de talenten uit deze jeugd en hoe dagen we ze uit hier iets mee te doen?

De achtergrond van de voorgestelde beleidsadviezen zijn:

Ad 1. Uitvoering van een wettelijke verplichting

Ad 2. Het gaat om het continueren van beleid waarbij de randvoorwaarden zijn veranderd in combinatie met een wettelijke verplichting (ontwikkeling CJG)

Ad 3. Het gaat om het structureel maken van het proefproject gezinscoach. Tevens is het een wettelijke verplichting in combinatie met ontwikkeling CJG.

Ad 4. Hier gaat het om een nieuw plan dat past binnen het jeugdbeleid en de jeugdgezondheidszorg

Ad 5. Hier gaat het om het continueren / vernieuwen van bestaand beleid.

2.2 Van 4 tot 12 jaar

Als een kind 4 jaar wordt gaat het naar de basisschool, al is het officieel leerplichtig vanaf het vijfde levensjaar. Vanuit het te vormen voorschools ZAT (Icare, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk) komen er afspraken over de overdracht naar het basisonderwijs. De concrete uitwerking hiervan vindt plaats binnen de CJG-ontwikkeling.

▪ Basisonderwijs

Basisscholen: Er zijn 24 basisscholen; waarvan 15 openbare scholen en 9 bijzondere scholen. In Smilde zit de Van der Reeschool, onderdeel van het Regionaal Expertisecentrum Noord-Nederland voor cluster 4 leerlingen (RENN4). Dit is een onderwijsorganisatie voor leerlingen met beperkingen op gedrag en/of psychiatrische vlak.

Passend Onderwijs: Wettelijk wordt verankerd dat schoolbesturen vanaf augustus 2011 de resultaatsverplichting hebben om voor ieder kind 'passend onderwijs' te realiseren. Passend onderwijs is de ontwikkeling die het voor elke leerling mogelijk moet gaan maken optimaal gebruik te maken van de onderwijsvoorzieningen en alle ondersteuning die daarbij geboden kan worden. Als een schoolbestuur een passend aanbod niet (volledig) zelf kan bieden, dan moeten er met andere besturen en scholen sluitende afspraken worden gemaakt over wie dat wel kan bieden en de manier waarop. Daarvoor moeten besturen regionaal samenwerken in netwerken.

Leefbaarheid: De gemeente onderzoekt momenteel met alle daarbij betrokken partners naar de haalbaarheid en/of mogelijkheden van brede scholen in dorpen en buurten. In relatie met deze brede schoolontwikkeling komt de gemeente binnenkort ook met een visie over de leefbaarheid in relatie tot (onderwijs-)voorzieningen. Deze visie komt tot stand door veelvuldig overleg met alle partners.

▪ Schoolmaatschappelijk werk

Het schoolmaatschappelijk werk (smw) is beschikbaar voor elke basisschool. Het is een laagdrempelige voorziening waar veel en graag gebruik van wordt gemaakt. Dit is positief, temeer omdat het smw een belangrijke rol heeft bij de invulling van het Centrum voor Jeugd en Gezin. De vraag naar het smw vanuit de scholen is echter groter dan het aanbod. Juist omdat het een laagdrempelige voorziening is, kunnen kinderen met 'kleine' problemen er terecht voordat het erger wordt. Het smw heeft dus, naast een hulpverlenende, ook een preventieve functie. Het is van belang om aan de vraag van de scholen (kinderen) te kunnen voldoen. Hiervoor moet het smw uitgebreid worden met 1fte. Met deze formatie kan het smw ook als verbindende schakel tussen het CJG en zorgteams dienen. Dit is een onmisbare schakel bij een sluitende jeugdzorgketen die tot op heden nog niet gerealiseerd is.

Indien nodig of gewenst kan ook het peuterspeelzaalwerk een beroep doen op het schoolmaatschappelijk werk.

- Buitenschoolse opvang

Er zijn in totaal 270 kindplaatsen voor de buitenschoolse opvang, aangeboden door 4 verschillende kinderopvanginstellingen. Wettelijk gezien zijn basisscholen verplicht een aanbod te doen voor buitenschoolse opvang indien ouders hier om vragen.

- Cultuuractiviteiten

Kunstmenu : ICO (Centrum voor kunst en cultuur) ontwikkelt samen met Kunst en Cultuur Drenthe jaarlijks minimaal 1 'kunstontmoeting' per groep in het basisonderwijs. Hieraan voorafgaand worden er lessen gegeven om de jeugd in contact te brengen met deze vorm van kunstuiting. Onderzocht moet worden of uitbreiding van het kunstmenu met 'cultureel erfgoed' wenselijk is. Dit wordt beschreven in de nota cultuurbeleid (2009).

Algemene Muzikale Vorming: 'De jeugd' is één van de speerpunten uit de nota cultuurbeleid. Dit blijkt onder andere uit de wens van de gemeente om het ICO op het basisonderwijs meer Algemene muzikale vorming aan te bieden. Mogelijk worden kinderen hierdoor geprikkeld zelf meer met muziek te doen.

Kunst in de Club: Dit wordt uitgevoerd door Stichting Welzijn. Zij verzorgen buitenschools een soortgelijk aanbod in alle dorpen voor de jongere kinderen tot 12 jaar met lokale kunstenaars en de inzet van de vrijwilligers van het kinderwerk. Stichting Welzijn onderzoekt of het wenselijk is dit ook uit te breiden naar het tienerwerk.

KunstKids: In Smilde en Hooghalen is een pilot uitgevoerd door het kunstennetwerk (ICO, bibliotheken en stichting welzijn) voor het aanbieden van kunstlessen in de buitenschoolse opvang. In Hooghalen waren er te weinig aanmeldingen en kwam het project niet van de grond. In Smilde werd het project een succes..

ICO, vrije tijdsaanbod : In de grote kernen (Smilde, Bovensmilde, Westerbork en Beilen) kunnen kinderen en jongeren (ook volwassenen) gebruik maken van het cursusaanbod van ICO tegen een gereduceerd tarief. ICO zit alleen in de grote kernen.

Kinderwerk: Stichting Welzijn ondersteunt de vrijwilligers in de lokale besturen en werkgroepen. Het kinderwerk bestaat uit buitenschoolse activiteiten gericht op de ontwikkeling van kinderen door een educatief, creatief, sport- en spelaanbod.

- Sport

Subsidie jeugdleden: Alle sportverenigingen krijgen per jeugdlid een subsidie.

Schoolzwemmen: Het schoolzwemmen wordt door de gemeente aangeboden op alle basisscholen. Met uitzondering van de scholen uit de voormalige gemeente Westerbork (eigen keuze van de school) doen alle scholen hier aan mee. Dit houdt in dat, na het behalen van de diploma's het betreffende kind zwem-veilig is.

Bewegen: Het verdient aanbeveling de samenwerking tussen sportverenigingen en buitenschoolse opvang te stimuleren. Er zijn de afgelopen jaren (vanuit volksgezondheid) projecten geweest om te proberen de jeugd meer aan het bewegen te krijgen. Dit onderwerp, dat nauw samen hangt met overgewicht bij jonge kinderen verdient blijvende aandacht.

- Gezondheid

Uit de gezondheidsnota blijkt dat kinderen in de basisschoolleeftijd te weinig voldoen aan de richtlijnen voor gezonde voeding, te weinig bewegen en er veel sprake is van pesten.

GGD: De GGD onderzoekt alle kinderen die in groep 2 en groep 7 zitten op de basisschool. Als er bij een kind tijdens een consultatiebureaubezoek uitkomt dat er extra aandacht nodig is, wordt dit door Icare overgedragen aan de GGD.

Pesten: Er wordt op de scholen veel aandacht gegeven aan pesten en wat de gevolgen ervan zijn. Toch wordt er nog veel gepest, vaak via het internet. Deze vorm van (digitaal) pesten is voor ouders onzichtbaar. Weerbaarheidstrainingen en sociale vaardigheidscursussen blijken goed te werken en er is veel vraag naar. Deze cursussen zijn de afgelopen 2 jaar op projectbasis door verschillende organisaties aangeboden. Het is van belang om te onderzoeken welke cursus het meest effectief is en deze structureel te maken.

2.2.1 Kansen en Ambities

1. Afspraken over overdracht van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk naar basisonderwijs
2. Implementatie 'Passend onderwijs'
3. Uitbreiden schoolmaatschappelijk werk
4. Stimuleren samenwerking sport en buitenschoolse opvang
5. Structureel maken van sociale vaardigheidscursussen en weerbaarheidstrainingen
6. Onderzoeken of uitbreiding van het kunstmenu met 'cultureel erfgoed' wenselijk is binnen het basisonderwijs

Oproep:

Hoe halen we de talenten uit deze jeugd en hoe dagen we ze uit hier iets mee te doen?

De achtergrond van de voorgestelde beleidsadviezen zijn:

Ad 1. Continueren van beleid waarbij de voorwaarden zijn veranderd

Ad 2. Uitvoeren van een wettelijke verplichting

Ad 3. Combinatie van het oplossen van actueel probleem (vraag groter dan aanbod) en het uitvoeren van wettelijke verplichtingen (het smw als schakel tussen onderwijs en CJG)

Ad 4. Mogelijkheden onderzoeken om samenwerking te stimuleren.

Ad 5. Het structureel maken van een proefproject en het oplossen van actuele problematiek

Ad 6. Het gaat hier om een nieuw plan dat goed past binnen het nieuwe cultuur- en jeugdbeleid.

2.3 Van 12 tot 18 jaar

Na de basisschool gaan de leerlingen naar het voortgezet onderwijs (VO). In Midden-Drenthe zijn 2 voortgezet onderwijsscholen in Beilen. In Smilde heeft de Van der Reeschool ook een speciaal voortgezet onderwijstak, voor leerlingen met beperkingen op gedrag en/of psychiatrische vlak, de zogeheten RENN4 school. Veel kinderen gaan naar het reguliere VO buiten de gemeentegrenzen, in Assen, Hoogeveen en Emmen. Hiermee raken ze wat meer buiten beeld. Dit is een belangrijk overgangsmoment. Het is ook de periode waarin de meeste jongeren beginnen met experimenteren en hun grenzen opzoeken.

De overgang basisonderwijs- voortgezet onderwijs kan beter verlopen door een uitgebreidere overdracht van gegevens (ook over sociaal-emotionele aspecten en gedragsproblematiek) en betere voorlichting en advisering over het vervolgonderwijs. Dit wordt meegenomen in de zorgroutes die worden afgesproken in het kader van het CJG.

- Voortgezet onderwijs

Er zijn zoals gezegd 2 voortgezet onderwijs scholen in Beilen. Deze 2 scholen krijgen een nieuwe locatie in Beilen. Er is door de politiek expliciet voor gekozen het voortgezet onderwijs in Midden-Drenthe te willen behouden.

Momenteel wordt nog gezocht naar de beste plek. De verwachting is dat eind 2009 bekend is waar dit nieuwe 'educatief en cultureel centrum' komt.

Het realiseren van een podiumvoorziening in het educatief en cultureel centrum zou voorzien in een behoefte onder jeugdigen. Een podiumvoorziening kan natuurlijk voor veel educatieve en culturele zaken worden gebruikt, zoals muziek en andere optredens voor leerlingen en derden. Het idee is om het centrum voor meerdere maatschappelijke activiteiten te gebruiken, zoals een bibliotheek, volwassen educatie, muziekonderwijs, cursussen voor ouderen, computercursussen, internetcafé en centra voor creatieve ontwikkeling.

Leerplicht:

De leerplicht gaat in vanaf het vijfde levensjaar tot en met het schooljaar waarin het kind 16 wordt. Hierna begint de kwalificatieplicht. Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag waarop een leerling een zogenaamde startkwalificatie heeft behaald of de leerling 18 jaar is geworden. Een startkwalificatie is een havo-, vwo- of mbo niveau 2 diploma. De kwalificatieplicht verplicht dus alle jongeren een volledig programma van onderwijs te volgen totdat zij een startkwalificatie hebben behaald. Dit betekent niet dat een jongere 5 dagen per week naar school moet. Het is ook mogelijk om met combinaties van leren en werken (b.v. de beroepsbegeleidende leerweg in het MBO) aan de kwalificatieplicht te voldoen. De 2 leerplichtambtenaren in Midden-Drenthe hebben een belangrijke taak binnen de jeugdzorg. Leerlingen die nog leerplichtig zijn, maar niet naar school gaan, worden zoveel mogelijk gestimuleerd om toch weer naar school te gaan. Het 'zorgelement' is daarbij van belang: nagaan of het schoolverzuim te maken heeft met problematiek in de sociaal-emotionele sfeer. De leerplichtambtenaar weet dus vaak wat er speelt binnen een gezin en werkt daarin samen met andere partners binnen de samenwerkingsverbanden.

RMC en Voortijdig Schoolverlaten:

Jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten, worden voortijdige schoolverlaters genoemd, Zij worden door de school, de leerplichtambtenaar, het Werkplein/UWV of ouders aangemeld bij het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) Noord- en Midden-Drenthe in Assen. Een trajectbegeleider van het RMC onderneemt actie om er voor te zorgen dat de jongere een startkwalificatie kan behalen. Het RMC kan de jongere motiveren, begeleiden, informeren of kan hulp van derden inschakelen. De leerplichtambtenaar blijft verantwoordelijk voor de leer- en zorgplicht van de leerplichtige leerlingen uit onze gemeente.

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft in 2008 in onze RMC-regio een convenant afgesloten met contactgemeenten en onderwijsinstellingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Het doel is in de periode schooljaar 2007-2008 tot en met schooljaar 2010-2011 een reductie van 40% van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters te realiseren ten opzichte van het aantal voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2005-2006.

De regionale doelstelling is om in 2011-2012 50% van de voortijdig school verlaters op 23 jarige leeftijd alsnog een startkwalificatie te laten halen.

Maatschappelijke stages: dit is een verplichting voor alle voortgezet onderwijsscholieren die vanaf schooljaar 2011-2012 in het voortgezet onderwijs binnenstromen. De stageduur is 72 uur en moet bij een non-profitorganisatie worden uitgevoerd.

De maatschappelijke stage is geen 'gewone' stage waarmee praktijkervaring in een beroep wordt opgedaan. Het gaat erom anderen te helpen door het doen van vrijwilligerswerk. Doel hiervan is dat jongeren tijdens hun schooltijd kennis maken met de samenleving door een onbetaalde bijdrage te leveren aan deze samenleving.

Door bijvoorbeeld de f-jes te trainen, een wijkfeest te organiseren, of een website maken voor een vrijwilligersorganisatie. Zo ontdekt de leerling op een positieve manier dat de samenleving is wat je er met elkaar van maakt.

Maatschappelijke stage = maatschappelijke energie.

De scholen zijn zelf verantwoordelijk voor het zoeken van stageplekken en het begeleiden van de stagairs. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor de realisatie van een makelaarsfunctie op lokaal niveau, waar het steunpunt vrijwilligerswerk een rol in krijgt.

Zorg Advies Teams: Op het voortgezet onderwijs is al een goedlopende zorgstructuur in de vorm van Zorg Advies Teams (ZAT). Als er zorgen of problemen over een kind zijn, wordt dit kind besproken in het ZAT. Hierin zitten in ieder geval de zorgcoördinator van de school, het schoolmaatschappelijk werk, bureau jeugdzorg, de GGD en een leerplichtambtenaar. Samen proberen ze het kind te helpen. Lukt dit niet dan zoeken ze naar mogelijkheden buiten de school, nu bijvoorbeeld nog bij het JeugdPunt. Als in 2010 het CJG gerealiseerd is, moeten er duidelijke afspraken zijn tussen de ZAT's en het CJG. De schoolmaatschappelijk werker is hier de verbindende schakel. Dit is ook een belangrijke reden om het schoolmaatschappelijk werk uit te breiden. Het is een wettelijke verplichting om te zorgen dat er duidelijke afspraken zijn met het onderwijs en over de zorgstructuren en de zorgroutes. In de projectgroep CJG wordt momenteel hard gewerkt aan de invulling van alle zorgroutes (een soort TOMTOM-navigatie op het gebied van jeugdzorg).

Het voortgezet onderwijs geeft duidelijk aan dat ze veel behoefte heeft aan een overleg waarin het maatschappelijk werk en de politie is vertegenwoordigd om de huidige trends, signalen en ontwikkelingen te bespreken met elkaar. De gemeente neemt het voortouw om dit overleg de eerste keer te realiseren. Vanaf dat moment moet het voortgezet onderwijs (of een van de andere partners) hierin de 'trekkersrol' nemen.

- Cultuur

Cultuurtrajecten: In het kader van de doorgaande leerlijn wil men graag in het voortgezet onderwijs vanaf 2010 kunstontmoetingen aanbieden in de onderbouw. Op deze manier blijven kinderen zich bewust van cultuur en de verschillende cultuuruitingen die er zijn. Als een jongere talent of enthousiasme bezit voor een creatieve of culturele uiting, komt dat door onder andere een cultuurtraject bovendien. Als gemeente moet dit worden gestimuleerd, zoals ook blijkt uit de cultuurnota.

Momenteel komen de kunstontmoetingen pas in de bovenbouw aan de orde via het vak Cultureel Kunstzinnige Vorming. Wanneer leerlingen in staat worden gesteld hun eigen artistieke vaardigheden te ontwikkelen, kan dat leiden tot versterking van het zelfbewustzijn en van de identiteitsontwikkeling.

Tienerkunst: Mogelijk dat 'Kunst in de Club' ook wordt ingezet bij het tiener- en jongerenwerk van Stichting Welzijn. Met als voordeel dat jongeren er gemotiveerd voor kiezen dit in hun eigen vrije tijd te doen. Dit past goed binnen deze nota jeugdbeleid waarbij 'talentontwikkeling' een belangrijk onderdeel is.

Bibliotheken: Er zijn 4 bibliotheken in de grote kernen gevestigd en er rijdt een bibliobus door de 10 kleinere dorpen waar een basisschool is gevestigd. Lezen wordt door verschillende instanties gestimuleerd. Dit begint al bij het consultatiebureau door ouders aan te zetten tot voorlezen en gaat door tot de jongeren volwassen zijn.

- Sport

Om kinderen uit arme gezinnen dezelfde kans te geven aan sport te doen als kinderen uit andere gezinnen, is een budget beschikbaar vanuit het armoedebeleid, waar ouders een beroep op kunnen doen. Deze uitkering is bedoeld voor activiteiten om deel te kunnen nemen aan allerlei sociaal culturele, sportieve of educatieve activiteiten.

Enkele voorbeelden van deze activiteiten zijn:

- deelname aan activiteiten van (sport)verenigingen
- deelname aan jeugd- en jongerenwerk
- bezoek aan schouwburg, bioscoop of museum
- schoolreisjes en werkweken van school
- kosten van de peuterspeelzaal
- kosten van de kinderopvang

Vanuit het gezondheids- en armoedebeleid kan hier meer aandacht voor gevraagd worden. Sporten en bewegen is erg belangrijk voor jongeren. Niet alleen lichamelijk maar ook voor de sociale contacten, doorzettingsvermogen en teamgeest.

- Gezondheid

Alcohol: Het is bekend dat het gebruik van alcohol onder jongeren teruggedrongen moet worden. De gemeente Midden-Drenthe laat zien dit belangrijk te vinden door de nota alcoholbeleid eind 2009 vast te stellen.

GGD: De artsen van het GGD komen op het voortgezet onderwijs nog 1 of 2 maal langs en nemen deel aan Zorg Advies Teams scholen Voortgezet onderwijs.

- Participatie

Het betrekken van jongeren bij beleid is moeilijk, want het is een erg abstract gegeven voor jongeren. Daar waar concrete acties zijn te verwachten, is het wel mooi om jeugd te laten meedenken. Zo kan bij de ontwikkeling van project Beilen-Oost de projectleider met jongeren om tafel om te horen wat zij vinden dat er in een nieuwe of vernieuwde wijk moet komen qua voorzieningen. Het idee is om een groep jongeren bij elkaar te krijgen die hierover meedenken en praten. Het pedagogisch belang is dat jeugd uitgedaagd wordt betrokkenheid te tonen en het gevoel krijgt serieus te worden genomen en erbij te horen. Een ander voordeel is dat jeugdigen bij uitstek in staat zijn om op dit praktisch niveau mee te denken.

- Stichting Welzijn Midden-Drenthe (SW)

Tienerwerk: Activiteiten voor jeugd van ongeveer 11 tot 16 jaar gericht op ontplooiing, bewustwording, activering en het aanleren van vaardigheden. In de meeste dorpen worden activiteiten georganiseerd voor tieners en jongeren. In de grote dorpen gebeurt dat in een zelfstandige accommodatie voor tieners tot 16 jaar. De vrijwilligers in het tiener- en jongerenwerk zijn de tieners en jongeren zelf, samen met een of meer volwassenen.

Jeugdsozen: Er zijn 3 grote jeugdsozen in Beilen, Smilde en Westerbork. In Bovensmilde wordt er een grote jeugdsoos gerealiseerd in de multifunctionele accommodatie. De overige sozen zitten veelal bij de dorpshuizen in.

De jeugdsozen zijn er voor kinderen tussen de 12 en 17 jaar. SW ondersteunt de jongeren in een jeugdsoos en regelt in goed overleg met de jeugd verschillende activiteiten. Deze activiteiten kunnen heel verschillend zijn, van voorlichting over iets tot sport en spel. Van een bonte avond tot een schilderworkshop.

Voor het beheer en exploitatie van jongerencentrum Chill-in in Beilen en de jeugdsozen in de kleine dorpen is in de begrotingsvergadering van 5 november 2009 een incidentele bestedingswens aangenomen van € 50.000,--. Voor dit bedrag is dekking binnen de begroting 2010.

Om het jeugdsozenbeleid te harmoniseren is er voor het professioneel beheer van de jongerenruimten in Bovensmilde, Smilde en Westerbork nog een bedrag nodig van € 42.000,-. In de begrotingsvergadering van 5 november is besloten om deze wens mee te nemen bij de behandeling van de Nota Lokaal Jeugdbeleid. Voor de motivatie van deze wens is een plan bijgevoegd, zoals u kunt lezen in bijlage 3. De wens kan éénmalig (2010) worden bekostigd uit de Brede Doeluitkering Centrum voor Jeugd en Gezin

Zowel de al door de raad gehonoreerde bestedingswens van € 50.000,- als de wens van € 42.000,- zijn incidentele uitgaven. Vanaf 2011 wordt hiervoor in de begroting structurele bestedingsruimte gezocht.

Project No Limit?!: Dit project is uitgevoerd in verschillende fasen over een periode van 4 jaar. Het is een preventief project wat een aantal nuttige tips heeft opgeleverd voor dit jeugdbeleid. Zo is gebleken dat als je jongeren wilt voorlichten, dit een combinatie moet zijn van 'facts en fun'.

Een project moet niet langer duren dan een half jaar, want dan verslapt de aandacht van jongeren. Daarnaast is het van belang om de voorlichting niet alleen aan de jongeren te geven maar aan het hele dorp. Op deze manier wordt er over gepraat en blijft het langer beklijven. Omdat het hier gaat om de vrije tijd van jongeren is het noodzakelijk je flexibel op te stellen en aansluiting te zoeken bij de leefwereld en omgeving van de jongeren op dat moment. Ook bleek bij de uitvoering dat het in de grote dorpen erg moeilijk was om de jongeren erbij te betrekken. Dit heeft als voornaamste oorzaak dat er meer versnippering is onder de jongeren dan bij de hechtere jeugdgroepen in de kleine dorpen. Het verzoek uit de grote dorpen is om meer uren voor de jongerenwerkers te creëren. Hierdoor kunnen de sozen langer open en de vrijwilligers worden beter ondersteund.

De jongeren zelf zijn in principe verantwoordelijk voor initiatieven en het aandragen van ideeën. Als wij de talenten en mogelijkheden van jongeren echt willen benutten, vereist dit een andere aanpak. Als jongeren iets willen, willen ze het nu. Door met ze in gesprek te gaan en te blijven, kun je ze duidelijk maken dat sommige zaken (bijvoorbeeld een skatebaan) niet van de ene dag op de andere gerealiseerd is. Maar als gemeente moet je wel proberen de initiatieven te stimuleren en er zo snel mogelijk op te reageren.

De mogelijkheid om deelgebieden van het project No Limit?! structureel te maken of er een vervolg aan te geven moet onderzocht worden. Voor de aangeboden cursus sociale vaardigheidstraining was het animo erg groot. Er kon niet worden voldaan aan de vraag.

Verschuiving: Van oudsher is door de gemeente en SW besloten het uitvoerende werk van laatstgenoemde accommodatiegericht te laten zijn, waarbij ze zich nadrukkelijk niet bezig hielden met (problematische) hangjongeren en zorgjeugd. Maar door de maatschappelijke ontwikkelingen hebben ze nu een wat 'opener' werkhouding door meer samenwerking te hebben en te zoeken. Zo is SW ook één van de 5 kernpartners van het CJG (samen met GGD, Icare, Bureau Jeugdzorg en het maatschappelijk werk NoorderMaat). Met name op het gebied van preventie kan SW veel betekenen, mede door haar laagdrempelige karakter.

Het lokaal jeugdwerk is min of meer de mede-eigenaar van het vrijetijd domein, omdat ze:

- de jeugd, hun ouders en de buurt kent
- de jeugd weet te bereiken en te motiveren
- de jeugd leert participeren in de samenleving
- uitdagende activiteiten aanbiedt passend bij de jeugdcultuur
- gericht is op de eigen talenten van de jeugd en op het zelfvertrouwen van de jeugd

Uit de werkconferentie kwam de duidelijke wens naar voren van alle aanwezigen dat er behoefte is aan een vindplaatsgerichte jongerenwerker. Dit is een groot verschil met de manier van werken van de 'gewone' jongerenwerkers.

Een vindplaatsgerichte jongerenwerker stapt af op groepen jongeren die ergens rondhangen en waar verder niet veel aandacht aan wordt besteed. Ze zijn niet 'vervelend genoeg' om door de politie aangesproken te worden en deze jongeren worden niet (als groep in elk geval) gezien door het maatschappelijk werk. Nog een voordeel is dat hierdoor de soms moeilijk in beeld te krijgen groep van 16 – 18 jarigen nu wel in beeld (kan) komen.

Er zijn inmiddels gesprekken geweest met SW hierover en zij staan er open voor. Er is dus een verschuiving gaande waarbij we binnen de jeugdzorg gebruik kunnen maken van de kennis en de 'opener' werkhouding van SW. Voor zowel de gemeente, als SW, als de andere spelers in het veld is dit een positieve ontwikkeling, waarbij we met zijn allen hetzelfde doel nastreven! Jeugdigen op laten groeien tot gezonde, gelukkige volwassenen!

2.3.1 Kansen en Ambities

1. Betere overdracht van basis naar vo (zorgroutes)
2. Mogelijkheid onderzoeken om poppodium te realiseren bij het Educatief en Cultureel Centrum in Beilen
3. SMW als verbindende schakel tussen CJG en VO
4. Starten met maatschappelijke stages en steunpunt vrijwilligers
5. Onderzoeken mogelijkheid aanbieden cultureel onderwijs VO
6. Onderzoeken mogelijkheid Kunst in de Club uitbreiden naar tienerwerk
7. Meer aandacht voor / stimuleren van sport en bewegen
8. Vaststellen en uitvoeren van nota Alcoholbeleid
9. Harmonisatie jeugdsoezenbeleid
10. Onderzoeken om preventieprojecten uit No Limit?! structureel te maken
11. Aanstellen van een vindplaatsgerichte medewerker

Oproep:

Hoe halen we de talenten uit deze jeugd en hoe dagen we ze uit hier iets mee te doen?

De achtergrond van de voorgestelde beleidsadviezen zijn:

Ad 1,3,4 en 10 zijn wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit het CJG

Bij 2 gaat het om een nieuw plan waar al langere tijd veel vraag naar is.

Bij 5, 6 en 7 gaat het om bestaand beleid dat wordt uitgebreid of aangepast

Punt 8 gaat over het 'oplossen' van een actueel probleem

Bij 9 gaat het om continueren van bestaand beleid waarbij de randvoorwaarden veranderd zijn.

Ad 11. Hier gaat het om het oplossen van een actueel probleem en een nieuw plan waar uit de werkconferentie is gebleken dat er veel vraag naar is.

2.4 Van 18 tot 24 jaar

Zoals beschreven staat bij de 'leerplicht' moet een jongere in Midden-Drenthe in het bezit zijn van een startkwalificatie. Vanaf 18 jaar is een jongere in Nederland volwassen volgens de wet. Echter, uit de huidige praktijk blijkt dat deze volwassenheid niet altijd leidt tot verantwoordelijkheidsgevoel, serieus bezig met een studie of een betaalde baan.

De jongeren of jonge volwassenen die gaan studeren, trekken vaak naar een grote stad en bouwen daar een eigen leven op en raken daarmee uit beeld.

De jongeren die binnen de gemeentegrenzen blijven, zijn in beeld op het moment dat ze een uitkering aanvragen of een verzoek doen om een leer-werkaanbod door de nieuwe Wet Investeren In Jongeren (WIJ).

▪ Wet WIJ

Met de wet WIJ heeft het kabinet de algemene bijstand voor jongeren tot 27 jaar afgeschaft. In plaats daarvan krijgen jongeren een werkleerrecht. De wet is tot stand gekomen met de gedachte dat de meeste jongeren direct kunnen worden doorgeleid naar een voldoende inkomen genererende werkleerplek.

De afgelopen jaren hebben gemeenten een flinke slag geslagen in de aanpak van de jeugdwerkloosheid. De gemeente wordt verplicht om jongeren een werk-leeraanbod te doen. Dit aanbod moet de jongere voorzien van een inkomen. Alleen als dat inkomen te laag is, of als de gemeente geen aanbod kan doen, kan de jongere aanspraak maken op een uitkering. Jongeren die weigeren van het werk-leeraanbod gebruik te maken, krijgen geen uitkering.

De jongeren waar het niet zo goed gaat, omdat ze geen baan kunnen krijgen, problemen hebben of in financiële nood zitten, zijn bekend en in beeld. Dit betekent dat er actief met deze groep wordt gezocht naar oplossingen. De jongeren die niet in beeld zijn, doen het simpelweg gewoon goed. Zij redden zichzelf en nemen deel aan de maatschappij.

Het huidige re-integratiebeleid is er al op gericht om maatwerk te leveren en jongeren die niet in het bezit zijn van een startkwalificatie er een te laten behalen. Momenteel wordt gewerkt om de wet WIJ te implementeren, waar het bestaande beleid de basis voor vormt. Het versterken van de keten tussen sociale dienst, UWV werkbedrijf, RMC, ROC, welzijnswerk en het steunpunt vrijwilligerswerk vormt een belangrijk onderdeel bij de nieuwe wet WIJ.

▪ Schulden

Het is bekend dat er onder jeugd en jongeren veel sprake is van schuldenproblematiek. De gemeente biedt aan de volwassenen onder hen (dus vanaf 18 jaar) die problematische schulden hebben schuldhulpverlening aan. Zonodig volgt ook een doorverwijzing naar het algemeen maatschappelijk werk voor ondersteuning bij de achterliggende problematiek.

Voor de jongeren met schulden zonder aflossingscapaciteit (jongeren onder de 18) moeten andere maatregelen worden getroffen. Onderzoek moet uitwijzen wat hiervoor de beste methode is. Dat er specifieke aandacht en beleid moet komen voor deze groep is vastgelegd binnen het armoedebeleid. Binnen het CJG moet er vanuit 2 hoeken aandacht zijn voor jongeren en schuldenproblematiek:

- Preventieve voorlichting (aan kinderen, jongeren en ouders)
- Hulp aan de jongere die in de schulden zit (en diens ouders) door middel van gesprekken, coaching in budgetbeheer en het treffen van regelingen om de gedane schulden af te lossen.

Voor de uitwerking hiervan wordt nauw samengewerkt door de beleidsmedewerkers van armoedebeleid, jeugdbeleid en het CJG.

- Starterswoningen

Eind 2005 heeft de gemeenteraad het Woonplan 2005+ 'Meer keuze in het wonen' vastgesteld. In het Woonplan verwoordt de gemeente Midden-Drenthe haar visie op het wonen voor de periode 2005-2014.

Het plan is destijds in samenwerking met corporaties Woonservice en Woningbouwvereniging Smilde opgesteld. Het Woonplan is een beleidsnota en daarmee richtinggevend voor de toekomst. Hierbij ligt de nadruk op onder andere jongeren / jonge volwassenen: in het Woonplan zijn starters en jonge huishoudens één van de aandachtsgroepen in het gemeentelijke woonbeleid. Sinds de vaststelling van het Woonplan eind 2005 is er het nodige gebeurd op het gebied van huisvesting voor deze doelgroep.

Naast de bouw en ontwikkeling van betaalbare woningen voor deze doelgroep heeft de gemeente ook besloten om startersleningen te gaan verstrekken om het voor starters op de woningmarkt wat gemakkelijker te maken om een woning te kopen.

Deze regeling lijkt op de koopsubsidieregeling van het rijk. Mogelijk is dat een reden dat er niet veel gebruik van gemaakt wordt. Er wordt onderzocht of het haalbaar is om de voorwaarden wat te verruimen.

Bij de vaststelling van de raadsagenda 2007-2010 heeft de raad uitgesproken dat zij via haar kaderstellende rol de beleidskoers voor de komende jaren wil bepalen voor het thema Wonen. In januari 2010 zal de gemeenteraad het visiedocument over Wonen vaststellen. Dit document zal op hoofdlijnen de uitgangspunten weergeven voor het toekomstige woonbeleid in onze gemeente. Ook starters blijven hierin een belangrijke doelgroep. In 2010 zal het visiedocument vervolgens concreter worden uitgewerkt in een nieuw Woonplan.

2.4.1 Kansen en Ambities

1. Implementatie en uitvoering geven aan de Wet Investeren in Jongeren
2. Binnen het CJG specifieke aandacht hebben voor de jongeren met (dreigende) schuldenproblematiek
3. De starterswoningen zijn en blijven belangrijk binnen het toekomstig woonbeleid.

Oproep:

Hoe halen we de talenten uit deze jeugd en hoe dagen we ze uit hier iets mee te doen?

De achtergrond van de voorgestelde beleidsadviezen zijn:

Punt 1 betreft een wettelijke verplichting.

Het onder 2 genoemde punt is de uitvoering van bestaand beleid, zoals vastgelegd in het armoedebeleid 2008 - 2012.

Ad 3. Het gaat hier om het continueren van bestaand beleid.

HF 3 De openbare ruimte

3.1 Definitieverwarring

Buurtten, dorpen en wijken zijn doorgaans ingericht volgens de ideeën van volwassenen. We zijn geneigd om voor het spelen van kinderen en jongeren een afgebakend gebied aan te wijzen. Daarbij vertalen we de speelbehoefte meestal in speeltoestellen, hoewel dat niet hetzelfde is. Voor kinderen is spelen simpelweg een noodzaak. In de openbare ruimte kunnen kinderen de omgeving, zichzelf en elkaar ontdekken. Spelen doen kinderen daarom altijd en *overal*.

Zoals al vermeld staat in het vorige hoofdstuk, komt er in het najaar een conferentie over speelbeleid en aan de hand van de uitkomsten hiervan wordt er nieuw gemeentelijk speelbeleid vormgegeven. Bij de totstandkoming hiervan wordt nauw samengewerkt met het Speeltuinoverleg en Stichting Welzijn.

Het elkaar willen ontmoeten en spelen of hangen geldt niet alleen voor jonge kinderen, maar ook voor de oudere kinderen en pubers. In de dagelijkse praktijk zijn er nogal wat misverstanden rondom spelen / hangen in de openbare ruimte tussen kinderen/jongeren, volwassenen en gemeente. Spelen, maar ook 'hangen' heeft een sociale functie (sociale vaardigheden, bewegen, weerbaarheid) voor de jeugd die belangrijk is bij hun ontwikkeling.

3.2 Hangplekken en – jongeren

Hangjongeren zijn jongeren die langdurig op een bepaalde plaats in de openbare ruimte verblijven (rondhangen). Soms worden hiervoor speciale hangplekken ingericht door gemeenten. Maar de realiteit is dat jongeren in de praktijk zelf bepalen waar op dat moment een hangplek moet komen, dit is moeilijk planologisch in te schatten. De hangplek die de jongeren uitkiezen is vaak een centrale plaats in een dorp of wijk, zoals een speelplaats, de winkelstraat of in bushaltes. Het ontstaan van hangplekken is op zich logisch te verklaren. De (puberende) jongeren vinden het leuk om te kijken en bekeken te worden. Op de hangplek wordt stoer gedaan, verworvenheden worden getoond, vaak vinden de eerste schuchtere verkenningen met leeftijdgenoten van het andere geslacht plaats.

Hoewel het verschijnsel van rondhangende jeugd zeer oud is, wordt het vooral de laatste decennia als een probleem gedefinieerd. Hangjongeren zijn meestal jongens tussen 12 en 20 jaar oud. Volgens meerdere onderzoeken zijn ze waarschijnlijk iets vaker dan gemiddeld schoolverlater. Buurtbewoners, vooral ouderen, ervaren overlast in de vorm van lawaai en ergernis over achtergelaten rommel. Ze voelen zich vaak onveilig in nabijheid van de jongeren. Daarnaast is het zo dat de buurtbewoners zich in sommige gevallen ook weinig tolerant opstellen.

Stop criminalisering hangjongeren

In Smilde was er sprake van een groep hangjongeren waar met zekere regelmaat klachten over waren. Dit is destijds opgepakt door de gemeente, de politie en Stichting Welzijn. Na enige tijd heeft dit geresulteerd in het door SW uitgevoerde 'Hang Around'-project. Hierbij zijn de betrokken partijen met de zogeheten hangjongeren en buurtbewoners gesprekken aangegaan. Hierbij lieten de tieners en jongeren zich van hun positieve kant zien. Er werd begrip gekweekt voor de positie van de ander, simpelweg door met elkaar in gesprek te gaan en naar elkaar te luisteren. Dit vereiste wel intensieve begeleiding van een (vindplaatsgerichte) jongerenwerker en vrijwillige volwassenen uit het dorp.

Hangjongeren zijn er en zullen er ook altijd blijven. Dit geldt waarschijnlijk ook voor de vooroordelen die er zijn tegen deze groepen. Door de groepsvorming gaat er al snel een bepaalde dreiging uit van zo'n groep. Dit hoeft natuurlijk helemaal niet het geval te zijn en vaak zijn ze zich hier zelf ook helemaal niet van bewust.

Hangjongeren horen nou eenmaal bij onze maatschappij en zijn niet per definitie ontaarde jongeren met een onomkeerbare criminele toekomst in het verschiet. Het is tijd om hangjongeren niet langer te criminaliseren!

In de toekomst is het van belang om, indien er sprake is van tijdelijke overlast bij hangjongeren op een soortgelijke manier (zoals het 'Hang Around'-project) alle betrokken partijen te betrekken bij het zoeken naar oplossingen. Ook hiervoor is het aanstellen van een vindplaatsgerichte jongerenwerker essentieel. Het is zeer goed mogelijk dat door een bepaalde groep jongeren een uitdagend(er) vrijetijdsaanbod te doen, de wens om te 'hangen' verdwijnt. Het is de kunst om er achter te komen wat voor (vrijetijds)aanbod aanspreekt en welke mogelijkheden er zijn dit te realiseren. In Midden-Drenthe zijn geen 'structurele' hanggroepen / -jongeren. Het gaat om groepjes die tijdelijk ergens rondhangen en na een tijdje (ze krijgen werk, een vriend(in), gaan naar school of zijn klaar met het 'hangen') is de groep weer weg. Vaak komt op een andere plak weer tijdelijk een ander groepje jongeren.

3.3 Openbare orde en veiligheid

In het bestuursakkoord "Samen aan de Slag" (waarin afspraken zijn vastgelegd tussen het rijk en gemeenten) is opgenomen dat de regierol van gemeenten op het terrein van lokale integrale veiligheid wettelijk wordt vastgelegd. Om als gemeente de beoogde regierol binnen het veiligheidsbeleid op te kunnen pakken is er behoefte aan afstemming van intern en extern beleid.

Er is geregeld overleg tussen de politie en het gemeentebestuur. Actuele trends en ontwikkelingen worden hier besproken en de manieren om problemen aan te pakken.

3.3.1 Integraal veiligheidsbeleid

In 2010 wordt het integraal veiligheidsbeleid geschreven voor Midden-Drenthe. Dit beleid wordt voorafgegaan door een veiligheidsanalyse. Met deze analyse wordt de subjectieve veiligheid (hoe wordt de veiligheid beleefd?) en de objectieve veiligheid (hoe is de veiligheid feitelijk?) in kaart gebracht. Op basis van deze uitgangspunten, worden de doelen en prioriteiten gesteld. Op voorhand zijn er 2 specifieke veiligheidsvelden benoemd waarvan "Jeugd en Veiligheid" er één is. Het spreekt voor zich dat bij de totstandkoming van dit beleid veel verschillende disciplines en instanties worden betrokken.

Alcohol- en ketenbeleid

Het alcoholbeleid heeft de afgelopen periode veel aandacht gehad. Het is nauw verbonden met openbare orde en veiligheid. De problematiek van het voordrinken in keten krijgt binnen het integraal veiligheidsbeleid wel aandacht, evenals binnen het alcoholbeleid. Maar er zijn op dit moment voor het gemeentebestuur te weinig aanknopingspunten om specifiek ketenbeleid te maken. Er zijn wel plaatsen waar veel gedronken wordt door groepen jongeren en (jong)volwassenen maar die zijn moeilijk te herkennen, ook doordat ze geen overlast geven. Bovendien wordt er veel voorgedronken (voorafgaand aan het uitgaan) op niet zichtbare plaatsen, binnenshuis en al dan niet met medeweten van de ouders. Het beleid biedt wel openingen om op het moment dat een drankkeet zich manifesteert actie te ondernemen. Dat gebeurt onder de vlag van 'handhaven in samenspraak'. Daarnaast is de verwachting dat de behoefte aan voordrinken daalt naarmate de norm meer doorgedrongen is in de bevolking. De genoemde norm is: *niet drinken onder de 16 en daarboven met mate!*

Verkeersveiligheid voor jongeren

Veiligheid op straat en in het verkeer is uiteraard belangrijk. De gemeente Midden-Drenthe heeft een samenwerkingverband met de regio zuidwest Drenthe. Gezamenlijk bepalen ze het cursusaanbod op het gebied van verkeersveiligheid voor alle leeftijden. Per gemeente wordt aangegeven aan welke programma's wordt deelgenomen. Midden-Drenthe investeert in bijna alle verschillende programma's in de basisschoolleeftijd.

Ook voor de leeftijdscategorieën 12-17 jaar en 18-25 jaar worden in Midden-Drenthe cursussen aangeboden. Het aanbod van de projecten loopt tot en met de 60+ers. De kosten die hier mee gemoeid zijn komen voor de helft voor rekening van de gemeente, de andere helft wordt door de provincie bekostigd.

Het is de bedoeling dat op termijn heel Drenthe hetzelfde uniforme pakket aanbiedt. Alle programma's moeten dan structureel gemaakt worden. Onderzoek moet uitwijzen welke programma's het gewenste resultaat geven. Op deze manier wordt geprobeerd de verkeersveiligheid zo goed mogelijk te garanderen.

3.3.2 Jongeren Opvang Team (JOT)

Het doel van een JOT is om jongeren die dreigen in het criminele circuit te belanden er (preventief) van te weerhouden. Deze jongeren worden besproken in een multidisciplinair team (hierin zitten veelal bovenlokale partners) en aan de hand van zo'n bespreking wordt per jongere een actieplan opgesteld. Dit team komt gemiddeld 1 keer in de week bij elkaar.

In 2007 heeft Midden-Drenthe aansluiting gezocht bij het JOT in Assen, nadat bleek dat het niet haalbaar was een eigen lokaal JOT te realiseren, vanwege de vele bovenlokale partners. In 2008 en 2009 bleek dat het JOT Assen voor Midden-Drenthe niet zo goed liep. Door het 'Assense' karakter werd het JOT meer een doorgeefluik dan de plek waar daadwerkelijk beslissingen genomen konden worden.

Hier zijn met de betrokken partijen gesprekken over geweest en momenteel wordt de mogelijkheid onderzocht om wel de aansluiting te houden bij het JOT, waarbij de jongeren door de politie gescreend en ingebracht worden. Het is de bedoeling dat er vanuit het schoolmaatschappelijk werk iemand bij zit als coördinator / verbindende schakel.

Omdat alle Drentse gemeentes deelnemen aan de JOT's, zijn de 4 bestaande JOT's gekoppeld aan het relatief nieuwe concept Veiligheidshuis.

3.3.3. Veiligheidshuis Drenthe (VHD)

Het Veiligheidshuis is een samenwerkingsverband van partijen op lokaal of regionaal niveau om de eerder genoemde objectieve en subjectieve veiligheid in een bepaalde regio te verbeteren. In essentie draagt het concept bij aan het verminderen van onveiligheidsgevoelens onder de burgers. De vertegenwoordigers van de deelnemende partijen zitten in het Veiligheidshuis fysiek bij elkaar, waardoor de communicatie onderling en de bespreking, behandeling en afhandeling van zaken zo efficiënt mogelijk plaatsvinden. De organisaties werken intensief samen en trachten criminaliteit en overlast in de betreffende regio zoveel mogelijk te voorkomen. Een ander belangrijk facet is de persoonsgerichte aanpak waarbij gedragsverandering van de dader centraal staat.

Het Veiligheidshuis Drenthe beschikt over drie locatiegebonden vestigingen (de drie Drentse politiedistricten; Assen, Emmen en Hoogeveen) en dat gegeven geldt als een uniek aspect gezien het provinciedekkende karakter. Gedurende 2009 en 2010 wordt via de JOT's aansluiting gezocht door alle gemeentes bij het VHD.

Binnen het VHD gelden vier specifieke speerpunten, te weten:

- Jeugd
- Huiselijk geweld
- Veelplegers (volwassen en minderjarig)
- Nazorg (ex-gedetineerden)

Het VHD richt zich vooral op de aanpak van criminaliteit en overlast die wordt veroorzaakt door de daders in bovenstaande groepen. Deze vier deelprojecten vervullen een belangrijke rol binnen de werking van VHD en zijn voor het gemeentelijk jeugd- en veiligheidsbeleid dus van belang.

3.3.4 Huiselijk geweld

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring (gezin- of familielid, huisvriend, ex-partner) van het slachtoffer wordt gepleegd. Er zijn verschillende vormen van huiselijk geweld: lichamelijk geweld, psychische mishandeling, verwaarlozing, seksueel misbruik, schending van rechten en financiële uitbuiting. Deze vormen van huiselijk geweld komen vaak in combinaties voor. Het omgaan met huiselijk geweld (proberen te voorkomen, hulpverlening et cetera) wordt in Drenthe door de gemeentes gezamenlijk opgepakt.

Meldpunt Huiselijk Geweld

De Drentse gemeentes hebben samen het Meldpunt Huiselijk geweld opgericht, waarvan de coördinatie ligt bij de GGD. Noodzakelijke hulpverlening wordt geleverd door het algemeen maatschappelijk werk. Bij het meldpunt werken professionals, die:

- een luisterend oor bieden
- adviezen geven
- de weg wijzen naar hulpverlening of politie
- de omvang van de problematiek in kaart brengen
- de voortgang van de hulpverlening volgen

Bij het Meldpunt kunnen zowel slachtoffers als verdachten, maar ook familie, burens, vrienden, huisartsen en andere hulpverleners advies vragen omtrent en melding maken van huiselijk geweld. Ook met vermoedens van huiselijk geweld kunt u terecht bij het meldpunt.

Het aantal kinderen dat getuige is van huiselijk geweld stijgt. In Midden-Drenthe is het aantal kinderen (in de leeftijd van 0 – 19 jaar) gestegen van 22 in 2007 naar 33 in 2008. Zij lopen kans op psychische schade en het risico zelf slachtoffer of dader te worden. Om te voorkomen dat kinderen nu of in de toekomst zelf ernstige problemen krijgen, is het project Kindspoor ontwikkeld. Het is een preventief hulpaanbod voor kinderen die getuige zijn geweest van huiselijk geweld, zonder zelf direct slachtoffer te zijn. Kindspoor moet onderdeel worden van de reguliere hulpverlening als gevolg van huiselijk geweld. In het kader van de Wet op het Tijdelijk Huisverbod komen hiervoor vanuit het rijk ook extra middelen voor beschikbaar.

Wet op het Tijdelijk Huisverbod

Dit wetsvoorstel van 1-1-2009 maakt het mogelijk een huisverbod op te leggen aan degene van wie een (ernstige) dreiging van huiselijk geweld uitgaat. Hierdoor wordt de veiligheid van de slachtoffers van huiselijk geweld vergroot.

Het verbod houdt in dat de betreffende persoon (de 'uithuisgeplaatste') gedurende een bepaalde periode zijn woning niet mag betreden en ook geen contact mag opnemen met zijn huisgenoten (echtgeno(o)t (e), partner of kinderen). Het opleggen van een huisverbod strekt ertoe om in de gegeven noodsituatie escalatie te voorkomen en hulp te bieden. De burgemeester is als hoofd van politie bevoegd tot het opleggen van de maatregel. Het preventief huisverbod vormt een aanvulling op de mogelijkheden die er in het strafrechtelijk traject zijn om in geval van huiselijk geweld een huisverbod op te leggen.

Sluitende aanpak kindermishandeling

Het programmaministerie voor Jeugd en Gezin is verantwoordelijk voor de samenhang in het jeugd- en gezinsbeleid, waaronder de aanpak van kindermishandeling. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met andere ministeries die met jeugd te maken hebben. Minister Rouvoet voor Jeugd en Gezin heeft in juni 2007 een actieplan voor de aanpak van kindermishandeling naar de Tweede Kamer gestuurd onder de titel 'Kinderen veilig thuis'. In dit actieplan staat een aantal kernpunten voor de aanpak van kindermishandeling. Een van de acties is het invoeren van een regionaal sluitende aanpak van kindermishandeling. Die aanpak is gebaseerd op de aanpak van de Reflectie en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling (RAAK).

Hiervoor is per provincie een centrumgemeente aangewezen die de RAAK-aanpak uit moet rollen over de overige gemeentes. In Drenthe is dit gemeente Emmen. Zij hebben financiële middelen ontvangen van de provincie. Er is een projectleider RAAK aangesteld en hij ondersteunt de regio bij het invoeren van (elementen van) de werkwijze Raak. De coördinator is de centrale figuur die zorg draagt voor het opstellen (met alle betrokkenen) en de uitvoering bewaakt van een regioplan sluitende aanpak kindermishandeling waarin staat beschreven wat door welke partij wordt gedaan om een sluitende regionale aanpak van kindermishandeling te realiseren.

Twee belangrijke voorwaarden bij de aanpak kindermishandeling zijn:

- aansluiting te zoeken bij de Centra voor Jeugd en Gezin, de zorgstructuren rond het onderwijs en de veiligheidshuizen. Via de bundeling van taken in het CJG wordt gezorgd voor een betere samenwerking tussen lokale voorzieningen voor jeugdigen en een betere aansluiting op de geïndiceerde jeugdzorg.
- Daar waar mogelijk verbindingen te leggen tussen de verschillende disciplines en het bevorderen van een integrale ketenaanpak voor alle betrokkenen (kinderen én volwassenen), daarbij gebruik makend van de structuren die in de centrumgemeenten ontwikkeld zijn voor huiselijk geweld en specifieke vormen van kindermishandeling.

Deze afspraken worden bekrachtigd in een regionaal samenwerkingsovereenkomst, uitmondend in een regioplan sluitende aanpak kindermishandeling.

3.4 Kansen en Ambities

1. Investeren in 'problematiek' hangjongeren door:
 - gesprekken en kweken van wederzijds begrip
 - het aanstellen van een vindplaatsgerichte jongerenwerker
 - het mogelijk aanbieden van een uitdagend(er) vrijetijdsaanbod
2. Ontwikkelen integraal veiligheidsbeleid
3. Werkbare aansluiting JOT en Veiligheidshuis realiseren
4. Regioplan sluitende aanpak kindermishandeling

De achtergrond van de voorgestelde beleidsadviezen zijn:

Punt 1 gaat om het oplossen van een actueel probleem.

De punten 2,3 en 4 gaan om het uitvoeren van wettelijke verplichtingen.

HF 4 Het Centrum voor Jeugd en Gezin

4.1 Context en achtergrond

Het Rijk stelt dat in iedere gemeente in Nederland uiterlijk in 2011 een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) operationeel moet zijn. Deze inrichtingsplicht van de gemeente met betrekking tot het CJG wordt door het Rijk opgenomen in een wetwijziging van de Wet op de jeugdzorg en in de Wet Verwijsindex die momenteel in ontwikkeling zijn. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) stelt in prestatieveld 2 dat de gemeente verantwoordelijk is voor het bieden van 'op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden'. De Wet Collectieve Preventieve Volksgezondheid (WPCV) die onder andere de gemeentelijke taken in de jeugdgezondheidszorg regelt is in de WMO opgenomen. Het CJG dient deze verschillende wettelijke taken in onderling verband uit te voeren.

Landelijk basismodel

Het rijk, het Inter Provinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG) hebben gezamenlijk een basis model ontwikkeld en vastgesteld waaraan het lokale CJG moet voldoen. Op locatie kan per gemeente bepaald worden of dit basismodel uitgebreid wordt met meerdere vormen van dienstverlening of meerdere organisaties die in het CJG werken.

Volgens het basismodel bundelt het Centrum voor Jeugd en Gezin de opgroei- en opvoedondersteuning voor jeugd, voor hun ouders en voor aanstaande ouders. Het Centrum voor Jeugd en Gezin dient onderstaande zaken uit te voeren:

1. De Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar
2. De prenatale zorg (-9 maanden doelgroep)
3. De 5 WMO functies
 - a. Informatie en advies
 - b. Signalering en beoordeling
 - c. Toeleiding naar de hulp of naar Bureau Jeugdzorg voor indicatiestelling voor jeugdzorg
 - d. Het aanbieden en verzorgen van Licht Pedagogische Hulp
 - e. Coördinatie van Zorg daar waar meerdere professionals en organisaties in en voor het gezin werkzaam zijn.
4. Sluitende afspraken met het onderwijs om het Zorg Advies Team van de school en het CJG op elkaar aan te sluiten
5. Sluitende afspraken met Bureau Jeugdzorg voor de indicatiestelling tot jeugdzorg en samenwerking rondom zorgmeldingen.

Per gemeente dient er minimaal één herkenbare en laagdrempelige fysieke locatie van het Centrum voor Jeugd en Gezin te zijn. Deze fysieke locatie krijgt vorm in het nieuwe zorg- en welzijnsgebouw aan de Nassaukade in Beilen. Hierin komen onder andere SW, Noordermaat, Icare, het CJG, het steunpunt vrijwilligers en de sociaal raadvrouw.

4.2 Visie CJG Midden-Drenthe

Het uitgangspunt van Midden-Drenthe is dat ouders primair verantwoordelijk zijn voor de opvoeding en ontwikkeling van hun kind. Daarnaast zijn er anderen die ook een rol spelen. Kinderen ontwikkelen zich immers niet alleen maar thuis. Daarom zijn de professionals die werkzaam zijn voor en met jeugdigen en hun ouders ook belangrijk zoals: peuterspeelzalen, kinderopvang, welzijnswerk, onderwijs, de politie en de jeugdzorg. In de vrije tijd vervullen ook de vrijwilligers van de lokale welzijnsstichtingen of verenigingen een niet te onderschatten rol. Ons jeugdbeleid is gericht op het vergroten van ontwikkelingskansen van jeugdigen en op het verminderen van achterstanden of uitval van jeugdigen.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet vooral gericht zijn op informatie, voorlichting, advies en ondersteuning van jeugdigen bij het opgroeien en voor ouders/verzorgers en organisaties bij het opvoeden en de ontwikkeling van jeugdigen.

De verplichte kernpartners zijn de jeugdgezondheidszorg (GGD en Icare), Bureau Jeugdzorg en Algemeen Maatschappelijk Werk (Noordermaat). In Midden-Drenthe is er expliciet voor gekozen om SW ook kernpartner te maken. Wij vinden het van belang dat het CJG een laagdrempelige voorziening wordt, waarbij de natuurlijke aanloop van zowel SW als Icare (consultatiebureau) al aanzetten geven. Ook heeft SW veel kennis over het wel en wee in de dorpen en kunnen zij op het gebied van preventieve projecten een belangrijke rol spelen.

4.3 Meerwaarde

Het CJG Midden-Drenthe is niet iets geheel nieuws. Met de start van het JeugdPunt in 2006 hebben we al een goede aanzet gegeven. De professionals in het veld kennen elkaar en weten elkaar te vinden. Het huidige JeugdPunt wordt geïntegreerd in het CJG en houdt daarmee op te bestaan. Wat het JeugdPunt ons onder andere geleerd heeft, dat er voor jongeren en ouders toch een drempel was om het JeugdPunt te benaderen. Mogelijk doordat men het JeugdPunt associeerde met 'ernstige' problemen, er te weinig bekendheid met het JeugdPunt was. Zoals uit de werkconferentie duidelijk werd is de wens vanuit het veld ook om van het CJG een laagdrempelige voorziening te maken.

Het bestaande aanbod van informatie, advies, voorlichting en hulp wordt in het CJG gebundeld aangeboden. En in onderlinge samenhang verder ontwikkeld en uitgevoerd. De back office van het CJG sluit aan bij die netwerken en samenwerkingsverbanden die hun meerwaarde al hebben bewezen. In de praktijk zal het een en ander met de realisatie van het CJG binnen de bestaande kaders anders georganiseerd worden. Er wordt een zorgstructuur ontworpen waarin bestaande netwerken geïntegreerd of ontschot worden. Kwaliteit, efficiency en effectiviteit worden de sleutelbegrippen van het CJG.

De herkenbaarheid van het CJG is belangrijk. Landelijk is er een logo ontworpen dat de meeste gemeentes gebruiken om de herkenbaarheid onder haar burgers te vergroten. Gemeentes zijn overigens vrij om zelf een logo te ontwerpen.

Het CJG zal een duidelijke meerwaarde realiseren voor jeugdigen, ouders/verzorgers, de kernpartners CJG en de vindplaatsen (zoals het onderwijs).

De meerwaarde is:

voor inwoners

Voor alle inwoners is duidelijk waar men terecht kan voor informatie, advies en hulp met betrekking tot opgroeien en opvoeden. Het CJG is een herkenbare en toegankelijke plek, voor iedereen. Inwoners zijn verzekerd van het feit dat zij in het CJG een antwoord krijgen op de vraag. Jeugdigen en ouders hebben niet langer het gevoel dat zij van het kastje naar de muur gestuurd worden. Als de betreffende medewerker CJG de klant niet kan helpen, wordt doorgeschakeld naar een collega.

De klant is in maximaal 2 contacten bij de juiste persoon, op de juiste plek. Het CJG weet de weg en biedt hulp voor jong en oud en van licht tot zwaar. De verschillende organisaties werken zodanig samen dat jeugdigen en ouders maar één keer hun verhaal hoeven te vertellen.

voor de kernpartners CJG

De kernpartners CJG gaan opereren als 1 team. Dit betekent dat de lijnen tussen organisaties korter worden, men meer van elkaars deskundigheid en elkaars werk gebruik kan maken. Door te werken aan teamgeest en aan het koppelen van elkaars expertise ontstaat vertrouwen. Hierdoor zullen de professionals gemakkelijker en sneller informatie delen of klanten aan elkaar overdragen. Door te werken als 1 team, met 1 gezamenlijk plan, voor 1 kind of gezin, ontstaat er een integrale hulpverlening voor de klant.

voor de vindplaatsen*

Het CJG is voor de vindplaatsen de professionele samenwerkingspartner ten behoeve van de opgroei- en opvoedondersteuning voor jeugdigen en hun ouders/verzorgers. Het CJG biedt ook aan de professionals informatie, advies en ondersteuning. Het is voor de vindplaatsen altijd duidelijk dat zij de klant voor hulpverlening aan het CJG kunnen overdragen. Het CJG neemt de vindplaatsen serieus. Zij maakt gebruik van de informatie die al bij de vindplaatsen bekend is, betreft de vindplaatsen bij het vervolgtraject en koppelt aan de vindplaats terug over de acties die in gang gezet worden.

4.4 Zorgstructuren

Het CJG maakt gedragen afspraken met het onderwijs over de zorgroutes van leerlingen en de aansluiting tussen het ZAT en het CJG. Hetzelfde geldt voor het basisonderwijs, de peuterspeelzalen en de kinderopvang. Het CJG maakt sluitende afspraken met Bureau Jeugdzorg over de samenwerking in algemene zin, de aansluiting op en voorbereiding van de indicatiestelling voor jeugdzorg en over de samenwerking rondom coördinatie van zorg.

Kinderen leren en ontwikkelen zich de hele dag. Niet alleen op school. Het dagarrangement van kinderen vraagt om een doorgaande lijn, om pedagogische afstemming tussen de verschillende leefmilieus en om een professionele dialoog tussen alle volwassenen die daarin een rol spelen. Voor als het goed gaat (maar altijd beter kan), maar vooral ook op die momenten of voor die kinderen waar het soms niet zo goed gaat. Daarom is het nodig dat er op alle niveaus in het bestel gewerkt wordt aan het sluiten van de keten in onderwijs, jeugdbeleid en zorg.

4.5 Ontwikkeling CJG

Er wordt momenteel hard gewerkt aan de ontwikkeling CJG Midden-Drenthe. Er is een externe projectleider CJG aangesteld. Samen met de kernpartners is zij bezig de zogeheten front- en backoffice van het CJG in te richten. Dit vraagt veel overleg en afstemming van alle partijen. Het CJG biedt veel kansen om een heldere jeugdzorgstructuur neer te zetten in de gemeente, zoals in de vorige paragraaf te lezen is. Het fysieke gebouw CJG is medio 2010 klaar. De inrichting van het CJG moet hiermee synchroon lopen. Daar waar samenwerking op Drents niveau mogelijk is, wordt deze ook gezocht. Niet elke gemeente hoeft het CJG-wiel zelf uit te vinden. We maken gebruik van elkaars ervaringen, delen opgedane kennis en onderzoeken de samenwerkingsmogelijkheden zonder de eigen lokale 'kleur' uit het oog te verliezen.

Momenteel krijgt de kader- en visienota definitief vorm. Hierin staan de uitgangspunten zoals hierboven beschreven. **Wat het CJG nu concreet gaat bieden, wordt vastgelegd in het ondernemingsplan dat in het tweede kwartaal van 2010 klaar is. Inhoudelijk volgt dan verdere informatie. De definitieve begroting CJG wordt vastgesteld bij het ondernemingsplan CJG.**

* Met 'vindplaatsen' wordt bedoeld: de plek (meestal het onderwijs) waar de meeste kinderen 'te vinden' zijn.

Concrete doelstellingen:

- Alle meldingen en zorgen van de professionele instellingen van het CJG worden geregistreerd en er wordt per casus bekeken en bijgehouden hoe spoedig de klant is geholpen
- Met het bestaande aanbod van opvoedondersteunende en 'opgroei' cursussen van het CJG moet worden voldaan aan de vraag van de klant. Als er een vraag is van de klant die niet valt onder het bestaande aanbod, wordt er uiteraard gezocht naar een andere passende oplossing. Als een soortgelijke vraag 3 keer of vaker per jaar wordt gesteld, betekent dit dat het aanbod erop aangepast wordt.
- Gemiddeld komen er uit Midden-Drenthe per jaar 136 aanmeldingen bij Bureau Jeugdzorg binnen om een (zorg)kind te beoordelen op het wel of niet in aanmerking komen voor geïndiceerde zorg. Doordat we met het CJG zeer preventief willen werken, moet het aantal aanmeldingen bij Bureau Jeugdzorg in 2010 en 2011 teruglopen met 10% naar 122 aanmeldingen.
- De klant is in maximaal 2 contacten bij de juiste persoon, op de juiste plek.
- **Na de beleidsperiode van deze nota 2010 – 2013 stellen wij als doel dat het percentage van 85% van de jongeren waar het gewoon goed mee gaat is gestegen tot 90%.**

4.6 Kansen en Ambities

1. Specifieke aandacht voor jongeren met schulden*
2. Ontwikkelen zorgroutes CJG- onderwijs (voortgezet en basis)
3. Schrijven breed gedragen ondernemingsplan CJG
4. Zichtbaar maken meerwaarde van het CJG Midden-Drenthe

De punten 1,2 en 3 zijn wettelijke verplichtingen.

Ad 4. Het gaat om het positief benaderen van de kansen die het CJG (verplichting) ons biedt.

*De schuldenproblematiek wordt benoemd in paragraaf 2.4. Het is een groot probleem waar veel jongeren (dreigen) last van hebben. Daarom is het van belang dat dit binnen het reguliere CJG-werk wordt opgepakt. Dit is overeenkomstig de uitkomsten van de nota Armoedebeleid.

HF 5 Doelen en resultaten

5.1 Ambities

Zoals blijkt uit de in 2008 door de gemeenteraad vastgestelde visiefilm "Midden-Drenthe 2020: Platteland leeft!" wil de gemeente Midden-Drenthe ook in 2020 jongeren en ouderen zien in alle (kleine) kernen, door te investeren in de leefbaarheid voor jongeren, mede door ruimte en veiligheid te bieden aan kinderen. In 2020 is Midden-Drenthe een levendige gemeente met toekomst. Een gemeente om te wonen en te leven. Door uitvoering te geven aan deze nota 'Talenten in Midden-Drenthe' komen we tegemoet aan de uitgangspunten van de visiefilm. Zo is het algemene doel van dit jeugdbeleid dat jeugdigen als zelfstandige burgers deelnemen aan de maatschappij. Door goede (opgroei- en opvoed) randvoorwaarden te scheppen, dragen wij bij aan onze toekomst!

De twee specifiekere doelen 'preventief' en 'positief' en de daaraan gekoppelde kansen en ambities staan, net zoals de wettelijke verplichtingen, in de volgende paragraaf schematisch weergegeven. Het feit dat ze hier genoemd staan, wil niet zeggen dat er ook direct gevolg aan gegeven wordt. Op grond van alle ambities en kansen vindt u in het volgende financiële hoofdstuk de belangrijkste keuzes.

5.2 Alle kansen op een rij

Alle kansen en ambities die in deze nota genoteerd staan, worden hieronder in 3 schema's beschreven (verplichting, preventief en positief). De beleidsnotities die inmiddels in ontwikkeling zijn of voor het aankomende jaar op de agenda staan worden apart benoemd. Dit geldt ook voor provinciale projecten die al in gang gezet zijn. Voor zover het om (extra) personele inzet gaat, wordt er geen extra budget opgenomen. Dit moet ingepast worden binnen het reguliere werk.

Schema 1: Verplichting

Schema 1 geeft een overzicht van de wettelijke verplichtingen waar we als gemeente aan moeten voldoen. Door het wettelijk verplichte karakter is de prioriteit in alle gevallen hoog.

Kans/Ambitie	Kosten	Dekking	Prioriteit Jaar	
Ontwikkelen voorschools ZAT met verbeterde overdracht-afspraken	4.000	- Budget Icare - BDU-CJG	Hoog	2010
Gezinscoach permanent inbedden	40.500	- BDU CJG	Hoog	2010
Uitbreiden schoolmaatschappelijk werk en SMW als verbindende schakel tussen CJG en VO en Jongeren Opvang Team (JOT)	45.000	- BDU CJG	Hoog	2010
Implementatie 'Passend onderwijs'	Geen	Nvt	Hoog	2011
Betere overdracht van basis naar voortgezet onderwijs (zorgroutes)	Geen	Nvt	Hoog	2009
Implementatie en uitvoering geven aan de Wet Investeren in Jongeren	Geen	Budgettair neutraal	Hoog	2009
Ontwikkelen zorgroutes CJG- onderwijs	Geen	Nvt	Hoog	2009
Specifieke aandacht voor jongeren met schulden	Nog niet bekend	- Budget armoedebeleid - BDU CJG	Hoog	2010
Implementatie Wet OKE	Nog niet bekend	- Budget VVE - Budget peuterspeelzaal - mogelijke rijksmiddelen	Hoog	2010

*Dit is rijksuitkering 'Brede Doeluitkering Centrum Jeugd en Gezin' BDU-CJG bedoeld. Zie verder hoofdstuk 6.

De totale kosten van de wettelijke verplichtingen, voor zover deze nu bekend zijn is € 89.500,-.

Schema 2: Preventief

Schema 2 geeft een overzicht van de beleidsvoorstellen die passen binnen het 'preventieve' doel.

Kans/Ambitie	Kosten	Dekking	Prioriteit Jaar	
Uitbreiden schoolmaatschappelijk werk op scholen	15.000	- Budget jeugdbeleid	Hoog	2010
Aanstellen van een vindplaatsgerichte medewerker van Stichting Welzijn	58.000	- Budget preventief jeugdbeleid	Hoog	2010
Structureel maken van sociale vaardigheidscursussen en weerbaarheidstrainingen	12.000	- Budget Jeugdbeleid	Hoog	2010
Investeren in 'probleem' hangjongeren door: - kweken van wederzijds begrip - het mogelijk aanbieden van een uitdagend(er) vrijetijdsaanbod	Geen	Nvt	Hoog	2010
Meer aandacht voor / stimuleren van sport en bewegen	Geen	Nvt	Middel	2010
Mogelijkheden om afspraken te maken met de JGZ in kader van bewegen/screenen 0-4 jarigen	Geen	Via reguliere budgetafspraken	Middel	2010
Onderzoeken om preventieprojecten uit No Limit?! structureel te maken	Nog niet bekend	-Budget jeugdbeleid -Binnen budget SW	Middel	2010

De totale kosten van deze preventieve ambities zijn, voor zover nu bekend € 85.000,-. Mogelijk valt dit lager uit door eenmalige subsidie vanuit de provincie.

Schema 3: Positief

Schema 3 geeft een overzicht van de beleidsvoorstellen die passen binnen het 'positieve' doel.

Kans/Ambitie	Kosten	Dekking	Prioriteit Jaar	
Elke 2 jaar organiseren Jeugdraad	2.500	Budget Jeugdbeleid	Hoog	2010
Onderzoeken of uitbreiding van het kunstmenu met 'cultureel erfgoed' wenselijk is binnen het basisonderwijs	Nog niet bekend	Budgettair neutraal; via fonds cultuurparticipatie	Hoog	2010
Stimuleren samenwerking sport en buitenschoolse opvang	Geen	Nvt	Laag	2010
Mogelijkheid onderzoeken om podiumvoorziening te realiseren bij het Educatief en Cultureel Centrum in Beilen	Nog niet bekend	Budget voor bouw van het centrum	Middel	2011
Onderzoeken mogelijkheid aanbieden cultureel onderwijs in het Voortgezet onderwijs	Nog niet bekend	Nvt	Middel	2010
Onderzoeken mogelijkheid Kunst in de Club uitbreiden naar tienerwerk	Niet nog bekend	Via reguliere budgetafspraken	Middel	2010

De totale kosten van deze positieve ambities zijn grotendeels nog niet bekend. Het bedrag van € 2.500,- voor het jaar 2010 zit binnen het lokaal jeugdbeleidbudget.

In het schema hieronder ziet u een overzicht van al aangegane verplichtingen en / of notities die in voorbereiding zijn:

Verplichting	Kosten	Dekking	Prioriteit Jaar	
Harmonisatie jeugdsozenbeleid	42.000	- (eenmalig) BDU-CJG	Hoog	2010
Invoeren POD Positief Opvoeden Drenthe	12.000	- Budget BDU-CJG	Hoog	2010
Uitvoering geven aan ondernemingsplan CJG (plan komt in vermoedelijk mei 2010 in raad). In afwachting van het definitieve ondernemingsplan CJG waarbij het uitgangspunt een sobere bedrijfsvoering is*	Nog niet bekend	BDU-CJG	Hoog	2010
Aanstellen projectleider CJG tot juli 2010	36.000	BDU-CJG	Hoog	2010
Starterswoningen blijven aandachtspunt binnen gemeentelijk woonplan	Geen	Nvt		
Starten met maatschappelijke stages en steunpunt vrijwilligers	75.000	- Middelen via nota vrijwilligersbeleid - Rijksmiddelen - WMO budget	Hoog	2010
Ontwikkelen nieuw cultuurbeleid	Nog niet bekend	- Budget Bibliotheek - Fonds voor cultuurparticipatie - Creativiteitsonderwijs	Hoog	2010
Regioplan sluitende aanpak kindermishandeling	Nog niet bekend	- Provincie - Budget huiselijk geweld	Hoog	2010
Ontwikkelen integraal veiligheidsbeleid	Nog niet bekend	Openbare orde en Veiligheid	Hoog	2010
Ontwikkelen van nieuw speelbeleid	Nog niet bekend	Budget speeltuinbeleid	Hoog	2010
Vaststellen en uitvoeren van Alcoholbeleid	Nog niet bekend	-Budget verslavingszorg - Budget volksgezondheid	Hoog	2010

Zoals u ziet zijn alle prioriteiten hoog en is er van een aantal beleidsvelden nog geen kostenplaatje. Het gaat hier veelal om beleidsnotities die op dit moment nog in ontwikkeling zijn. Het streven bij de notities is om binnen de reguliere budgetten te blijven.

Met uitzondering van de CJG-begroting (welke vastgesteld wordt bij het ondernemingsplan CJG) resteert een kostenpost van € 90.000 voor wat betreft het jeugdbeleid. Deze middelen zijn aanwezig binnen de BDU-CJG.

5.3 Toetsingskader en resultaten

Als de gemeenteraad een notitie heeft vastgesteld, is het prettig om na 4 jaar aan de hand van cijfers en feiten te kunnen aantonen dat het ingezette beleid ook daadwerkelijk zijn vruchten heeft afgeworpen. Er zijn een aantal bestaande monitors en onderzoeken waar we cijfers en feiten aan kunnen ontlenuen. Dit zijn bijvoorbeeld de Drentse Verwijs Index, het leefstijlonderzoek van de GGD, het jaarverslag van Stichting Welzijn, de jeugdmonitor Drenthe en gegevens van het Algemeen Maatschappelijk Werk Noordermaat.

*In het op te stellen bedrijfsplan zullen de kostenposten voor het CJG nader worden uitgewerkt.

We maken gebruik van deze bestaande onderzoeken, metingen en monitors die er, vaak provinciebreed, al zijn. Deze gegevens worden gedurende de looptijd van de nota (2010 – 2013) continu gebruikt om de uitvoering van het beleid actueel te houden en indien nodig bij te stellen. Daar waar mogelijk worden de 'harde' gegevens ook gebruikt bij de evaluatie. Maar in veel gevallen is het bijna onmogelijk om objectieve gegevens uit een meting of toetsingskader te destilleren. Zelfs al zouden we nu een nulmeting uitvoeren en deze gegevens gebruiken bij de evaluatie over 4 jaar, dan nog heb je geen absolute zekerheid dat het ingezette beleid de veranderingen heeft bewerkstelligd. Het meten van gevoelswaarden is erg moeilijk. Het aflezen van (wel of niet behaalde) resultaten geeft nog niet aan wat de redenen hiervoor waren.

Voorbeeld

Om dit te illustreren een voorbeeld van het uitbreiden van het schoolmaatschappelijk werk (smw) in het basisonderwijs. Een nulmeting onder alle 10-jarige scholieren uit Midden-Drenthe in 2010 geeft een overzichtelijk beeld van hun idee over hoe ze in hun vel zitten en wat het smw voor ze betekent of kan betekenen.

Een vervolgmeting in 2013 (bij wie hou je deze? Bij de nieuwe lichter 10-jarigen of bij de inmiddels 14 jaar geworden jongeren?) geeft weer een overzichtelijk beeld.

Maar, zijn de jongeren weerbaarder geworden? Wordt er door het smw minder gepest? Heeft het preventieve karakter van het smw ervoor gezorgd dat sommige jongeren inderdaad niet in de zware hulpverlening terecht zijn gekomen?

Dat zijn essentiële vragen waar je ook met metingen niet achterkomt.

Het is belangrijk om realistisch zijn. Een nulmeting kost veel tijd en geld voor relatief weinig resultaat. Het is meer van belang om goed op hoogte blijven van wat er speelt in de samenleving door een open houding naar en van de betrokken instellingen en organisaties. Inspringen op signalen die worden afgegeven door de professionals. Zij hebben de specifieke vakkennis in huis en weten wat de huidige trends en ontwikkelingen zijn. Een goede communicatie met het 'veld' is van groter belang dan harde cijfers en feiten die voor meerdere uitleg vatbaar zijn.

HF 6 Financiën

Ook in de gemeente Midden-Drenthe staan de uitgaven de aankomende periode onder druk. Dit helpt om tot heldere en weloverwogen keuzes te komen. Waar liggen de prioriteiten?

6.1 Midden-Drentse visie over jeugd

De ambitie voor alle jeugdigen is: Wij willen alle kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 tot 24 jaar de mogelijkheid bieden om zich te ontwikkelen tot zelfstandige medeburgers die, met respect voor anderen, actief deelnemen aan het sociale, economische en culturele leven. Waar nodig zullen we de kinderen en jongeren daarbij extra zorg en / of sturing bieden. Leidraad in het jeugdbeleid is het realiseren van een sluitende keten waarbij alle jeugd telt. Ouders en opvoeders staan aan de basis van die keten en zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding.

Positief en preventief

Een positieve insteek staat voorop waarbij volop geïnvesteerd wordt in ontwikkelingskansen van jeugd. Dit betekent zorgdragen voor voorzieningen en mogelijkheden in de gehele gemeente Midden-Drenthe die het voor jeugd en jongeren aantrekkelijk maken om er te wonen en te recreëren en die hen de ruimte geeft om zich positief te ontwikkelen. Het betekent ook een extra inzet voor de risicojeugd zoals jonge kinderen die sociaal-emotioneel verwaarloosd worden, aan wie van huis uit geen duidelijke structuur en grenzen wordt geboden, of die op jonge leeftijd dreigen af te glijden naar het criminele circuit. Uitdrukkelijk willen we investeren in het jonge kind (0 tot 12) met als motivatie dat interventies het meest effect hebben als ze zo vroeg mogelijk worden ingezet. Dit geldt voor zowel de ouders als het kind.

6.2 Budget

Er zijn voor het totale jeugdbeleid 2 budgetten waar uit geput kan worden:

1. Lokaal Jeugdbeleid

Binnen de gemeentelijke begroting is voor het lokaal jeugdbeleid jaarlijks een bedrag van € 30.800 gereserveerd. Dit is gemeentelijk geld. Dit bedrag is structureel en staat elk jaar in de gemeentelijke begroting opgenomen.

2. Brede Doeluitkering Centrum voor Jeugd en Gezin

De Brede Doeluitkering Centrum voor Jeugd en Gezin (BDU CJG) is een rijksvergoeding die loopt van 2008 tot en met 2011. Binnen deze middelen (die grotendeels een opeenhoping van vroegere rijksmiddelen zijn) moet het CJG gerealiseerd worden. Voorwaarde vanuit het rijk is dat het verplichte deel van de jeugdgezondheidszorg hier ook uit bekostigd moet worden. Het grootste deel van de uitgaven gaat naar de verplichte onderdelen van de jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en de schoolbezoeken door de schoolarts en wijkverpleegkundige).

Ook de kosten voor de Verwijs Index Risicjongeren en het Elektronisch kinddossier moeten ook uit de BDU-CJG bekostigd worden.

Het overige geld valt onder het zogenaamde WMO-gedeelte. Deze middelen zijn ook bedoeld voor de ontwikkeling van het CJG en het preventief jeugdbeleid, maar liggen minder strak vast.

De BDU-CJG loopt tot en met 2011. Voor de periode na 2011 is geen zekerheid over de rijksmiddelen voor de jeugdgezondheidszorg en het CJG. De mogelijke consequenties hiervan leest u in paragraaf 6.4.

Onderdeel	2008	2009	2010	2011
Rijksmiddelen BDU-CJG				
Jeugdgezondheidszorg	560.988	385.873	385.873	385.873
WMO gedeelte	69.583	129.888	169.428	214.506
Totaal BDU – CJG	630.571	515.761	555.301	600.379
Incidentele gemeentelijke middelen				
Restant preventief jeugdbeleid*			64.000	
Reserve BDU-CJG**			770.000	

* Binnen de BDU-CJG zit een gedeelte voor het preventieve jeugdbeleid. In 2009 blijft er waarschijnlijk een bedrag over van € 64.000,-. Dit bedrag wordt bij de rekening 2009 toegevoegd aan de bestemmingsreserve BDU-CJG.

** Aangezien wij in 2008 nog geen acties hebben uitgezet voor het CJG is er inmiddels een bestemmingsreserve opgebouwd. Deze bestemmingsreserve bestaat voor het grootste deel uit middelen van de 'oude' voorziening Integrale Jeugdgezondheidszorg. Het gaat hier om een voorziening die is opgebouwd in de jaren vóór 2008. **Er is bij de vaststelling van de jaarrekening 2008 besloten deze middelen toe te voegen aan de reserve BDU-CJG.**

In de bestemmingsreserve BDU-CJG zit momenteel nog € 770.000,- (voorlopige stand 31 december 2009). Deze middelen mogen uitgegeven worden aan het CJG en aanverwant preventief jeugdbeleid. Begin 2012 moeten de uitgaven over de periode 2008-2011 verantwoord worden aan het rijk. Wat vanaf 2008 niet correct is uitgegeven, moet terug naar het rijk. De kosten voor het CJG worden vooral gemaakt in de jaren 2010 en 2011. Bij het vaststellen van het bedrijfsplan CJG en de financiële vertaling daarvan wordt afgewogen of het nodig is om incidentele middelen uit deze reserve in te zetten.

6.3 Kosten per ambitie

Uit deze nota komen de volgende ambities met de totale kostenposten naar voren:

1. De wettelijke verplichtingen : € 89.500,-
2. De preventieve ambities : € 85.000,-
3. De positieve ambities : € 2.500,-
4. Al aangegane verplichtingen : € 90.000- (exclusief kosten bedrijfsvoering CJG)

1. Wettelijke verplichtingen

Het totale bedrag van de wettelijke verplichtingen zoals vermeld in paragraaf 5.2 is € 89.500,- en zit binnen het budget van de BDU CJG. Door de beschikking over de bestemmingsreserve over de jaren 2010 en 2011 is er dekking. De verplichte kosten voor de jeugdgezondheidszorg (in 2010 is dit € 752.650,-) moeten betaald worden.

De jeugdgezondheidszorg bestaat uit 2 delen:

- Icare 0 – 4 jarigen : € 399.000,-
- GGD 5 – 19 jarigen : € 353.650,-

Omdat de BDU-CJG niet toereikend is, wordt de bijdrage aan de GGD net zoals voorgaande jaren uit de algemene middelen gedekt. Deze bedragen staan ook zo in de gemeentelijke begroting verwerkt. De bijdrage voor Icare komt wel ten laste van de BDU-CJG.

Naast de kosten voor Icare moeten ook de verplichte kosten van het Elektronisch Kinddossier en de Drentse Verwijs Index Risicjongeren, het preventieve jeugdbeleid en de vorming van het CJG betaald worden uit de BDU CJG.

Met het beschikken over de reserve van € 300.000,- over de jaren 2010 en 2011 kunnen bovenstaande onderdelen bekostigd worden.

Naast de onderdelen waarvan de kosten bekend zijn, zijn er andere verplichtingen waarvan de kosten nog niet bekend zijn. Er wordt geprobeerd deze budgettair neutraal uit te voeren.

2. Preventieve ambities

Dit bedrag van € 85.000,- wordt gedekt uit het budget preventief jeugdbeleid 2010 en 2011.

De 3 ambities met een hoge prioriteit kunnen hiermee verwezenlijkt worden:

- Uitbreiden schoolmaatschappelijk werk op scholen
- Voor de pilotperiode van 1 jaar een vindplaatsgerichte jongerenwerker aanstellen via Stichting Welzijn
- Structureel maken van de sociale vaardigheidstrainingen en weerbaarheidscursussen.

De overige preventieve ambities zijn of kosteloos of ze worden binnen de bestaande budgetten gedekt. Deze worden verder uitgewerkt door de betreffende beleidsafdelingen en de samenwerkende organisaties.

3. Positieve ambities

Het geraamde bedrag is € 2.500,- voor het bewerkstelligen van de positieve ambitie (jeugdraad) is aanwezig binnen het Lokaal jeugdbeleidbudget.

De drie ambities zijn:

- Zichtbaar maken van de meerwaarde van het CJG Midden-Drenthe (PR-plan)
- Zichtbaarder maken van kansen voor jeugd (bv via website jeugd binnen CJG)
- Instellen van een tweejaarlijkse jeugdraad

De eerste 2 positieve ambities worden meegenomen bij het ondernemingsplan CJG en de begroting die daarbij hoort.

De overige 3 ambities met een 'middel' prioriteit worden verder uitgewerkt en uitgezocht door de betreffende afdelingen. De ambitie met een lage prioriteit brengt geen kosten met zich mee en kan de aankomende jaren verder uitgewerkt worden.

Er blijft binnen het budget lokaal jeugdbeleid nog ruimte. Als de jeugd iets wil, willen ze het snel. Het is goed om een klein budget van € 5.000,- beschikbaar te houden voor initiatieven vanuit de jongeren zelf. Dit kan binnen het budget lokaal jeugdbeleid.

4. Al aangegeven verplichtingen

Het gaat hier veelal om beleidsnotities die op dit moment nog in ontwikkeling zijn. Het streven bij de notities is om binnen de reguliere budgetten te blijven. Er zijn 2 ambities waarbij de kosten wel inzichtelijk zijn:

- De harmonisatie van het jeugdsozenbeleid. Het bedrag van € 42.000,- wordt eenmalig gedekt uit de BDU-CJG
- De invoering van de methodiek 'Positief opvoeden Drenthe'.
- **De kosten die, naast wat uit deze nota al blijkt, nodig zijn om het CJG operationeel te krijgen en te houden. Hierbij wordt uitgegaan van een sobere bedrijfsvoering. Ook deze kosten worden meegenomen in het ondernemingsplan CJG.**

De komende 4 jaar wordt er hard gewerkt om alle ambities en verplichtingen zoals die in deze nota 'Talenten in Midden-Drenthe' genoemd staan in goed overleg met het veld tot uitvoering te brengen.

6.4 Financieel perspectief

De BDU-CJG is een tijdelijke rijksvergoeding die loopt van 2008 tot en met 2011. Dit betekent dat het nog onduidelijk is over welke rijksmiddelen we beschikken vanaf 2012. We gaan uit van een gelijkblijvende rijksbijdrage. Mocht echter blijken dat deze middelen ontoereikend zijn om alle ambities te blijven verwezenlijken, moeten er keuzes worden gemaakt. Het spreekt voor zich dat de wettelijke verplichtingen in elk geval uitgevoerd moeten worden. Dit geldt niet voor de preventieve en positieve ambities.

Concreet kan dit betekenen dat we vanaf 2012 niet verder kunnen met de:

- vindplaatsgerichte jongerenwerker
- de uitbreiding van het schoolmaatschappelijk werk
- het structureel inbedden van sociale vaardigheidstrainingen

Echter, dit zijn alle ambities met een hoge prioriteit. Het feit dat deze ambities allen een hoge prioriteit hebben gekregen, geeft aan hoe belangrijk ze zijn voor een goed en positief jeugdbeleid. Het is daarom extra van belang om de aankomende 2 jaar de effectiviteit en de noodzaak van deze ambities goed in kaart te brengen.

Als blijkt dat het maken van keuzes onafwendbaar is, kan op basis van deze gegevens een weloverwogen keus worden gemaakt.

HF 7 Conclusie

In deze beleidsnota "Talenten in Midden-Drenthe" – Lokaal jeugdbeleid 2010-2013, gemeente Midden-Drenthe" is het beleid voor de komende vier jaar verwoord.

In de inleiding van deze nota is gesteld dat het jeugdbeleid dit keer over een andere boeg gaat. Denken in termen van kansen in plaats van belemmeringen en beperkingen. Niet alleen denken, maar ook daadwerkelijk doen en uitvoeren.

Deze nota beoogde antwoord te geven op vijf vragen:

1. Wat verstaan wij in Midden-Drenthe onder jeugdbeleid?

Het algemene doel van jeugdbeleid is dat jeugdigen als zelfstandige burgers deelnemen aan de maatschappij. Om dit doel zo dicht mogelijk te benaderen moet je specifiekere doelen stellen. Deze zijn terug te brengen tot twee doelen:

❖ Preventie

Voorkomen is altijd beter dan genezen. Preventie heeft vaak een negatieve lading. Dit hoeft helemaal niet het geval te zijn. Zo is bijvoorbeeld het plaatsen van een skatebaan ook een preventief (positief!) middel geweest om overlast te verminderen en jongeren ertoe aan te zetten te bewegen en sociale contacten te onderhouden.

❖ Positief jeugdbeleid voor alle jeugd

In tegenstelling tot de vorige nota, gaan we nu niet de nadruk leggen op de relatief kleine groep die extra zorg nodig heeft. Natuurlijk worden hier ruimschoots voorzieningen voor in stand gehouden of opgericht, maar de nadruk ligt op de talenten en kwaliteiten van de jeugd. Hoe halen we in Midden-Drenthe de talenten uit de jeugd? Welke randvoorwaarden moeten we scheppen om er aan bij te dragen dat de jeugd opgroeit tot gelukkige volwassenen? Voor de jongeren die wel extra zorg nodig hebben, gelden de zelfde kansen en mogelijkheden als voor de overige jeugd. Onderzocht wordt of het nodig is een aanvullend aanbod te doen voor deze groep.

2. In hoeverre moeten en willen wij iets met jeugd in onze gemeente?

Er zijn duidelijke wettelijke kaders waarbinnen wij het jeugd(zorg)beleid vorm moeten geven, zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Midden-Drenthe heeft belang bij een aantrekkelijk vrijetijdsaanbod voor jongeren omdat de leefbaarheid en de toekomstperspectieven verbeteren. Een aantrekkelijke en nuttige invulling van vrije tijd voorkomt doelloos rondhangen in en om het huis, voorkomt kattenkwaad en erger, voorkomt depressies en gezins- of straatteur of pesten op internet. De invulling van de vrije tijd verschilt per leeftijd, maar is essentieel voor een 'gezonde' jeugd. Een vrijetijdsaanbod bestaat uit sportieve, culturele en buurtactiviteiten.

3. Welke resultaten willen wij met ons jeugdbeleid bereiken?

Wij willen door het scheppen van de juiste randvoorwaarden ervoor zorgen dat kinderen en jeugdigen hun talenten kunnen ontplooiën en hiervoor genoeg geprikkeld worden door hun omgeving.

Wij willen een sluitende keten in het jeugdzorgbeleid, zodat de risicojongeren in beeld zijn, er adequate hulp wordt geboden op het moment dat het nodig is en er geen een kind of jongere buiten de boot valt.

4. Welke instrumenten zijn nodig om die resultaten te bereiken?

Een goede en open relatie met de bestaande organisaties en instellingen in Midden-Drenthe op het gebied van jeugd en jeugdzorg. Weten wat er speelt en in kunnen springen op actuele ontwikkelingen.

Een strakke regie van de gemeente om zorg te dragen voor de uitvoering van het jeugdbeleid en de ontwikkeling, implementatie en verankering van het Centrum voor Jeugd en Gezin in de Midden-Drentse samenleving.

5. Wat is het financiële kader?

Het financiële kader is geschetst in het vorige hoofdstuk. Alle genoemde ambities kunnen voor de jaren 2010 en 2011 uitgevoerd worden binnen de bestaande budgetten. Vanaf 2012 wordt geprobeerd de succesvolle projecten te continueren. Als blijkt dat dit niet kan binnen deze budgetten, volgen er weloverwogen keuzes.

Daar waar de kosten van verplichtingen nog niet bekend zijn, wordt geprobeerd om deze binnen de huidige begroting te realiseren.

Deze nota is gezien het belang van goed jeugdbeleid met de nodige ambitie geschreven. Het feit dat de vele ambities en kansen die in de nota genoemd staan de aankomende 4 jaren ook uitgevoerd worden, geeft aan dat we met zijn allen in Midden-Drenthe ons best doen om de toekomst van de jeugd en jongeren zeker te stellen voor zover dat in onze macht ligt!

Bijlage 1: Verklarende woordenlijst

<u>AMW</u>	: Algemeen Maatschappelijk Werk
<u>BDU CJG</u>	: Brede Doel Uitkering Centrum voor Jeugd en Gezin
<u>BJZ</u>	: Bureau Jeugd Zorg
<u>CJG</u>	: Centrum voor Jeugd en Gezin
<u>DVI</u>	: Drentse Verwijs Index Risicjongeren
<u>EKD (DDJGZ)</u>	: Electronisch Kind Dossier (of: Digitaal dossier Jeugd Gezondheidszorg)
<u>IPO</u>	: Inter Provinciaal Overleg
<u>JGZ</u>	: Jeugd Gezondheidszorg (In Drenthe de GGD en Icare)
<u>JOT</u>	: Jongeren Opvang Team
<u>POD</u>	: Positief Opvoeden Drenthe
<u>RAAK</u>	: Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling
<u>RMC</u>	: Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
<u>SMW</u>	: Schoolmaatschappelijk Werk
<u>SW</u>	: Stichting Welzijn Midden-Drenthe
<u>VHD</u>	: VeiligheidsHuis Drenthe
<u>VNG</u>	: Vereniging Nederlandse Gemeenten
<u>VO</u>	: Voortgezet Onderwijs
<u>VVE</u>	: Voor- en vroegschoolse educatie
<u>WPCV</u>	: Wet Collectieve Preventieve Volksgezondheid
<u>WET OKE</u>	: Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
<u>WET WIJ</u>	: Wet Investeren in Jongeren
<u>WMO</u>	: Wet Maatschappelijke Ondersteuning
<u>ZAT</u>	: Zorg- en Advies Team

Bijlage 2: Uitkomsten werkconferentie Jeugdbeleid 16 april 2009

2	Nee	0	0	0	0	0	0	0
C	Voor het gemeentelijke jeugdbeleid is het landelijke motto: 'Alle kansen voor alle kinderen' een goed uitgangspunt	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	100	100	100	100	100	100	100
2	Nee	0	0	0	0	0	0	0
D	Het jeugdbeleid moet zich gaandeweg -kunnen blijven- ontwikkelen	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	100	100	100	100	100	100	100
2	Nee	0	0	0	0	0	0	0
E	Het jeugdbeleid moet zich vooral richten op de 15% zorgjeugd	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	3	0	8	0	0	0	0
2	Nee	97	100	92	100	100	100	100
F	Het jeugdbeleid moet zich vooral richten op de 85% jongeren waar het goed mee gaat	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	31	32	23	17	67	25	71
2	Nee	69	68	77	83	33	75	29
G	Het jeugdbeleid moet zich in de eerste plaats richten op de meest kwetsbare groepen	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	70	65	85	67	50	75	38
2	Nee	30	35	15	33	50	25	62
H	Het jeugdbeleid moet zich vooral richten op jongeren tot 12 jaar	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	14	13	15	0	30	0	38
2	Nee	86	87	85	100	70	100	62
I	Het jeugdbeleid moet zich vooral richten op jongeren van 12 tot 18 jaar	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	30	39	15	33	30	25	38
2	Nee	70	61	85	67	70	75	62
J	Het jeugdbeleid moet zich vooral richten op jongeren van 18 tot 23 jaar	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	3	4	0	0	10	0	12
2	Nee	97	96	100	100	90	100	88

Stellingen Jongeren

A	Jongeren willen bewegen, de gemeente moet jongeren de ruimte geven om te kunnen bewegen, zowel in verenigingverband als in de eigen omgeving	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	100	100	100	100	100	100	100
2	Nee	0	0	0	0	0	0	0

B	De gemeente moet zorgen dat jongeren hun talenten kunnen ontwikkelen in hun eigen" omgeving"	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	94	100	85	100	100	100	100
2	Nee	6	0	15	0	0	0	0
C	Wij stellen onze talenten beschikbaar en het gemeentelijk beleid zorgt voor de voorwaarden (geld, deskundigheid, ruimte, etc.) om onze talenten verder te ontwikkelen	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	94	95	92	100	88	100	83
2	Nee	6	5	8	0	12	0	17
D	Kunst en cultuur is een verrijking voor iedereen, dus moet het gemeentelijk beleid een ieder de kans bieden om hieraan mee te doen	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	97	100	92	100	100	100	100
2	Nee	3	0	8	0	0	0	0
E	Als de gemeente Midden-Drenthe jong wil blijven, moet de ruimte voor jongeren prioriteit krijgen (vb woningbouw, jongerenvoorzieningen en buitenruimte/speelruimte)	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Ja	97	95	100	100	100	100	100
2	Nee	3	5	0	0	0	0	0

Verkenning		T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
A	Jongeren moeten een eigen plek hebben om samen te komen	7,9	8,1	7,7	8,1	8,3	7,5	8,9
B	De jeugd uit Midden-Drenthe is gericht op hun eigen dorp	6,1	5,8	6,5	6,3	6,0	6,4	6,0
C	Op elke basisschool (groep 7 / 8) moeten cursussen sociale weerbaarheid / sociale vaardigheden worden aangeboden	7,9	8,0	7,5	8,4	7,7	7,2	8,5
D	In de kleine kernen is het van belang om na-schoolse activiteiten aan te bieden op het gebied van cultuur, sport en andere vrije tijdsbesteding	8,1	8,4	8,1	8,6	8,8	8,6	9,0
E	In elke kern dient het aanbod hetzelfde te zijn	3,1	3,3	2,7	4,6	2,9	4,0	2,9
F	Het organiseren van activiteiten voor jongeren is primair de verantwoordelijkheid van:	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
1	Het dorp	22	33	9	25	50	38	50
2	De gemeente	17	14	0	38	10	12	12
3	De jongeren zelf	33	29	45	0	30	0	38
4	De ouders	11	10	18	25	0	25	0
5	Anders, namelijk.....	17	14	27	12	10	25	0

Groep tussen 18 en 23		T	A1	A2	C1	C2	D1	D2
A	We hebben een goed beeld van wat er speelt in de groep tussen 18 en 23	4,5	4,8	4,2	4,3	5,1	4,0	5,6
B	De groep tussen 18 en 23 heeft een andere benadering nodig dan de jongere jeugd.	8,3	8,5	8,4	7,9	8,7	8,4	8,8
C	De gemeente moet specifiek beleid ontwikkelen om het aantal vroegtijdig schoolverlaters terug te dringen	8,0	8,0	8,0	8,5	7,4	8,6	7,3
D	Voor de vroegtijdig schoolverlaters moet naast dwang (leerplicht, voorwaarden uitkering) ook hulpverlening (bijvoorbeeld maatschappelijk werk) mogelijk zijn	8,0	7,6	8,4	7,9	7,7	8,2	7,5
E	Binnen het CJG moet extra aandacht en PR komen voor de groep 18+'ers, zodat ze weten dat het CJG er ook voor hen is	7,2	7,0	7,5	7,6	6,5	7,9	6,2
F	Werklozen tussen de 18 en 23 moeten standaard worden ingezet bij de vrijwilligersvacaturebank / maatschappelijke stages	6,7	6,0	7,8	8,0	4,9	7,6	4,4
G	Het verkrijgen van een startkwalificatie is in eerste instantie belangrijker dan het vinden van werk	7,7	7,5	8,1	6,9	7,8	7,2	7,9
H	Er moeten meer betaalbare starterswoningen komen in de gemeente Midden-Drenthe	8,5	8,7	8,2	8,5	9,2	8,6	9,0

Kansen		T	A1	A2	C1	C2	D1	D2	E1	E2
1	Jongeren voor jongeren	7,6	7,7	7,5	7,9	7,6	7,8	7,7	7,0	8,0
2	Probleemjongeren actief opzoeken	7,9	7,7	8,0	8,8	7,2	8,7	6,9	7,3	7,9
3	Aanpakken drankhokken- en keten	5,9	6,4	5,2	6,0	6,4	6,8	6,0	7,5	5,9
4	Buurtacademie voor jongeren	7,2	7,0	7,7	6,1	7,4	6,0	7,8	6,3	7,3
5	Ouders ondersteunen	8,0	8,3	7,2	9,1	7,9	8,3	8,2	7,7	8,5
6	Probleemouders actief opzoeken	7,8	7,8	7,5	8,8	7,4	8,8	7,0	7,7	7,8
7	Ouders bewust maken van hun invloed	7,0	7,0	6,7	8,2	6,5	7,1	6,8	5,7	7,7
8	Jongeren die activiteiten organiseren snel ondersteunen	8,2	8,3	8,2	8,5	8,1	7,9	8,3	7,1	8,7
9	Zorgen dat jongeren een goed plan maken, hen daarbij ondersteunen	7,2	7,5	6,5	7,5	7,5	7,2	7,8	7,0	7,9
10	Gebruik maken van de expertise van andere gemeenten	8,1	8,2	7,8	8,9	8,0	8,9	7,8	7,3	8,7
11	Expertise in een kern inzetten om activiteiten te ondersteunen	7,8	7,7	8,0	8,1	7,4	7,9	7,5	7,0	7,9
12	Het samen krijgen van vraag en aanbod	7,6	7,5	7,8	7,6	7,3	7,3	7,4	6,6	7,8
13	Het realiseren van outreachend jongerenwerk	8,3	8,1	8,8	8,5	7,9	8,4	7,8	8,4	7,9
14	Hangjongeren niet langer criminaliseren	7,8	7,7	8,1	7,2	7,9	7,4	7,9	7,7	7,8
15	Integraal beleid ontwikkelen	8,3	8,3	8,5	8,2	8,1	7,8	8,2	8,3	8,1
16	Verplicht bewegen na schooltijd	4,8	4,7	5,2	4,1	4,9	4,6	4,7	4,9	4,4
17	Sociale cohesie onder jongeren stimuleren	7,1	7,0	7,2	7,9	6,7	7,3	6,7	6,3	7,3
18	Familie activeren	5,3	6,1	3,8	7,2	5,6	6,6	5,6	5,0	6,6
19	Instappen op leuke activiteiten	6,3	6,7	5,6	7,5	6,2	6,2	6,6	4,1	7,7

20	Maak een keuze, wat doe je nu en richt je daar op, en wat doe je later	7,7	7,9	7,5	8,0	8,0	8,0	8,0	8,3	7,9
21	Je als gemeente niet overal mee bemoeien, de maakbare samenleving is voorbij	6,7	6,3	7,4	6,0	6,6	6,0	6,8	5,3	6,9
22	Oog voor het behoud van scholen in kleine kernen en de leefbaarheid	7,7	7,6	7,9	8,1	7,5	8,2	7,2	7,3	7,9
23	Zorgen voor een goede (strakke) regie bij de coordinatie van het CJG	7,9	8,1	7,5	8,4	8,0	8,1	7,9	7,8	8,2
24	Samenwerking tussen de betrokken instellingen / samen leefbaarheid maken	7,9	7,8	8,2	8,2	7,7	7,4	7,8	7,9	7,7
25	Verplichte maatschappelijke dienstplicht	4,6	4,1	5,2	5,1	3,7	4,4	4,2	3,5	4,5
26	Beloning maatschappelijke betrokkenheid	5,9	6,4	4,8	7,6	5,9	6,8	6,2	5,0	7,2
27	Goede inventarisatie van wat er allemaal is	8,2	7,8	8,8	8,8	7,5	8,7	7,2	7,3	8,2
28	Bestaanden verenigingen binnen het dorp ondersteunen	7,0	6,8	7,5	6,8	6,8	6,3	6,9	6,3	6,9
29	Bij inrichting nieuwe wijken meer rekening houden met eigen ruimte (speelplekken)	7,9	8,0	8,1	8,4	7,7	7,6	8,0	7,3	8,2
30	Navigatiesysteem: laagdrempelig CJG	8,8	8,7	9,5	8,8	8,5	8,2	8,6	8,1	8,7
31	Binnen Drentse verwijzindex zonder toestemming melden mogelijk maken	6,9	6,5	7,7	7,4	6,4	6,8	6,5	4,1	7,5
32	Voor goed jeugdbeleid moeten ouders verplicht participeren	5,8	6,5	4,2	6,8	6,5	6,3	6,6	6,4	6,6
33	Van 12 tot 16 verplichte maatschappelijke stage	6,3	6,2	6,2	7,1	5,9	6,3	6,1	4,4	7,1
34	Sociale steun geen sociale onderdrukking	6,6	6,2	7,2	6,9	5,8	6,3	6,1	4,9	6,9
35	Draaiboek voor mogelijke projecten jeugd	5,9	5,8	6,1	6,2	5,4	5,6	5,6	5,2	5,9

Doorgaande leerlijn		T	A1	A2	C1	C2	D1	D2	E1	E2
A	Het zwaartepunt moet liggen bij het voorkomen van ernstige problemen; dus preventief werken	8,1	8,0	8,4	7,2	8,2	7,3	8,1	8,0	7,8
B	De doorgaande leerlijn 0 – 4 heeft alleen nut als er ook doorgaande leerlijnen zijn leerlijn van 4 – 12 en van 12 – 18	7,4	6,8	8,1	7,2	7,1	6,1	7,7	6,5	7,4
C	Vroegsignalering werkt alleen als peuterspeelzaalwerk, kinderopvang en Icare samenwerken.	7,8	7,3	8,9	7,3	7,2	7,3	6,9	7,8	7,0
D	Er moet altijd en zonder uitzondering een overdracht plaatsvinden	6,7	6,7	7,4	6,2	6,7	6,3	6,7	6,3	6,6
E	Eén voorziening die zowel peuterspeelzaalwerk als kinderopvang aanbiedt, heeft de voorkeur	6,8	6,5	7,8	6,2	6,5	6,0	6,4	6,2	6,4
F	De kinderopvang moet hetzelfde bieden als het peuterspeelzaalwerk, zodat elk kind dezelfde 'startkwalificatie' krijgt als het naar school gaat	6,2	6,2	6,6	5,4	6,4	4,8	6,4	5,5	6,3
G	De gemeente moet ouders waarvan de kinderen niet deelnemen aan een voorschools programma actief benaderen en een aanbod doen	6,7	6,5	6,8	5,2	7,2	5,5	7,2	7,2	6,3
H	De kwaliteit van het voorschoolse aanbod moet hetzelfde zijn	7,6	7,5	7,6	6,8	7,9	6,3	8,1	7,8	7,4
I	Door sterk in te zetten op de vroegsignalering van 0 tot 4-jarigen verminder je ernstige problemen op latere leeftijd	8,4	8,4	8,7	7,8	8,3	7,7	8,3	8,2	8,2
J	Op het gebied van vroegsignalering en preventie van jeugd en jongeren moet de nadruk liggen op de voorschoolse periode	6,5	6,2	7,0	6,7	6,1	6,3	6,0	6,0	6,4

K	Voor alle kinderen die het nodig hebben, moet er VVE (voor- en vroegschoolse educatie) aanbod zijn	8,3	8,1	8,7	7,0	8,5	6,8	8,5	9,0	7,6
---	--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Positief Opvoeden Drenthe		T	A1	A2	C1	C2	D1	D2	E1	E2
A	Het is van belang dat POD in Midden-Drenthe wordt geïmplementeerd door de samenwerkingspartners van het CJG (Icare, GGD, Maatschappelijk werk, Jeugdzorg en Stichting Welzijn)	7,5	8,1	6,8	8,0	7,7	8,1	7,2	8,4	7,6
B	POD heeft alleen kans van slagen als alle professionals die met jeugd te maken hebben, de POD-methodiek hanteren	5,6	5,7	5,1	5,3	6,0	4,3	6,4	6,2	5,6

Centrum voor Jeugd en Gezin		T	A1	A2	C1	C2	D1	D2	E1	E2
A	De landelijke verplichting per 1-1-2011 een CJG gerealiseerd te hebben, biedt veel kansen om de samenwerking tussen de betrokken partijen te versterken en een aanbod op Midden-Drentse schaal te maken	7,6	7,6	7,9	8,1	7,1	7,6	7,2	6,7	7,8
B	Het CJG is er voor jeugd, professionals en ouders. Alle opvoeders (opa/ oma / buurvrouw) moeten terecht kunnen bij het CJG	8,6	8,9	8,2	9,2	8,7	9,0	8,6	8,0	9,2
C	De jeugdhulpverlening moet meer vindplaatsgericht werken: ze moeten de straat op om in contact te komen met (mogelijke) probleemjongeren, in samenwerking met jeugd- en jongerenwerkers	8,5	8,5	8,5	9,2	8,3	9,1	8,1	8,4	8,6
D	Er moeten cursussen gegeven kunnen worden als de vraag vanuit jeugd / ouders daar aanleiding toe geeft.	8,4	8,4	8,5	8,9	8,1	8,1	8,3	7,4	8,7
E	De gemeente of het CJG moet zorgen dat alle kinderen van 0- 4 gebruik maken van een peuterspeelzaal of de kinderopvang	4,6	4,9	4,0	2,9	5,8	2,9	6,4	5,0	4,8
F	Zonder voldoende schoolmaatschappelijk werk is er geen schakel tussen onderwijs en CJG	7,1	7,2	7,1	7,0	7,2	7,9	7,0	7,6	7,3
G	Het zorg- en adviesteam is straks niet meer van de school, maar van het CJG	5,2	5,8	4,3	7,2	5,0	6,2	0,9	4,4	6,3
H	De huisartsen zijn van doorslaggevend belang voor het goed functioneren van het CJG	5,6	5,8	5,2	6,1	5,6	6,0	5,6	6,3	5,6
I	Het CJG moet net zo'n begrip worden als het consultatiebureau	7,8	7,5	8,4	8,9	7,2	7,6	7,6	6,7	8,1
J	'Het probleem is niet groot genoeg' is één van de belangrijkste redenen om geen hulp te zoeken voor jeugdigen en ouders. Dit is ook de bedoeling van het CJG; als je het probleem zelf op kunt lossen, moet je dat vooral doen!	8,1	7,8	8,6	8,2	7,7	8,4	7,7	8,6	7,7
K	Het CJG in Midden-Drenthe dient op één centraal punt te worden gerealiseerd	6,3	6,2	6,9	8,1	5,4	6,7	5,5	4,1	7,1
L	Als er één fysiek CJG is, is het noodzakelijk dat er op meerdere plekken 'ingangen' zijn te vinden	7,6	7,6	7,4	7,9	7,4	7,0	7,7	7,0	7,7
M	Het CJG moet vooral gericht zijn op ernstige problemen	3,2	3,3	3,0	3,9	3,1	3,9	3,2	3,3	3,5
N	Het CJG moet laagdrempelig zijn en een vraagbaak zijn voor alle zaken waar jongeren/ ouders / opvoeders en (semi)professionals mee te maken (kunnen)	9,0	9,1	8,8	9,2	9,1	9,1	9,2	8,7	9,4

	krijgen									
O	De Midden-Drentse CJG-groep (Jeugdgezondheidszorg, Maatschappelijk Werk, Bureau Jeugdzorg en Stichting Welzijn) moeten samen als één team werken binnen het CJG en daarbij over hun eigen grenzen kijken	8,3	7,9	9,0	7,5	8,1	7,6	7,9	8,3	7,6
P	Het CJG is een politiek speeltje van het Ministerie, dat bij ons geen meerwaarde te bieden heeft	4,0	4,1	3,7	4,8	4,0	5,1	3,8	4,7	4,1
Q	Jongeren hebben behoefte aan een CJG	4,9	5,1	4,7	5,2	4,7	4,9	4,5	4,4	4,9

Slotvragen										
A	Hoe dienen de inwoners van de gemeente te worden betrokken?	T	A1	A2	C1	C2	D1	D2	E1	E2
1	Informerend	38	39	44	14	50	14	55	60	29
2	Participerend	62	61	56	86	50	86	45	40	71
B	Wat vond u van deze bijeenkomst?	7,5	7,3	7,6	7,7	7,2	7,6	7,1	7,4	7,4

Bijlage 3: Motivering wens harmonisatie jeugdsozen

Beleidsontwikkeling jongerenaccommodaties in de gemeente Midden-Drenthe

Voorgeschiedenis

Al een aantal jaren wordt er in de gemeente gesproken over ontwikkeling van beleid voor de jongerenaccommodaties in de gemeente.

Het bestuur van Welzijn Midden-Drenthe heeft hierover een standpunt ingenomen bij de ontwikkeling van het jongerencentrum Chill-in in Beilen en ten gevolge van de samenvoeging van de drie gemeentes tot één gemeente Midden-Drenthe (bijgevoegd).

In de voormalige gemeentes werden accommodaties verschillend gefaciliteerd.

De Dorpshuizen Midden-Drenthe hebben begin 2007 gezamenlijk een verzoek ingediend bij de gemeente om te komen tot harmonisatie van de bijdragen voor een jongerenruimte in of bij een dorpshuis.

In december 2008 heeft het College van B en W besloten om voor jongerenaccommodaties in dorps- en buurthuizen een extra financiële bijdrage tbv de exploitatiekosten beschikbaar te stellen. (in totaal € 12.600,=). Voor de begroting 2010 is hiervoor een incidentele bestedingswens door de gemeenteraad gehonoreerd van € 13.500,--. Daarmee krijgen dan alle dorpshuizen een vergoeding voor de exploitatiekosten van jeugdactiviteiten.

Bovendien is besloten dat in het voorjaar van 2009 in samenwerking tussen de gemeente en stichting Welzijn beleid ontwikkeld moet worden voor jongerenaccommodaties.

Bedoeling is dat financiële gevolgen in de kaderstelling voor de begroting meegenomen kunnen worden.

In de voorbereiding is met het college overlegd om het beleid in twee sporen te ontwikkelen:

Korte termijn

- gebruik en gewenst beheer in de vier grote dorpen voor de komende 2 jaren in beeld
- de vergoeding voor de dorps- en buurthuizen in beeld waarbij de verhoging van afgelopen december in stand blijft en gekeken wordt welke aanvullingen hierop nog nodig zijn

Lange termijn

- de komende jaren gebruiken voor een discussie over beschikbaarheid, beheer en breder gebruik van jeugdvoorzieningen in onze gemeente waarbij ook rekening gehouden kan worden met andere ontwikkelingen in onze gemeente zoals Brede School en dorps- en wijkgericht werken.

Om invulling te geven aan de beleidsontwikkeling voor de korte termijn is met de vrijwilligersbesturen van de jongerenvoorzieningen in de vier grote dorpen gesproken. Op een gezamenlijke avond is aan de hand van vragenlijsten de huidige situatie in beeld gebracht en de gewenste situatie in de komende twee jaar.

De resultaten van deze bijeenkomst worden hieronder inhoudelijk samengevat. Bovendien wordt aangegeven welke financiële consequenties hieraan verbonden zijn. Wat willen de vrijwillige besturen en wat gaat dat kosten.

Daarbij moet genoemd worden dat de situatie in Bovensmilde anders ligt dan in de andere dorpen. Sinds het verdwijnen van "de boerderij" wordt door het kinder- en tienerwerk gebruik gemaakt van de kantine van de voetbalvereniging BSVV.

Hier worden regelmatig allerlei activiteiten voor de verschillende doelgroepen georganiseerd. Door het ontbreken van ‘een eigen locatie’ is het kinder- en tienerwerk meer activiteitgericht uitgevoerd.

De komst van een eigen ruimte in de MFA betekent dat er nu weer echt sprake is van een jeugdvoorziening met een breder aanbod en waar men ook gewoon kan binnenlopen voor de gezelligheid, een spelletje etc. Die mogelijkheid was er in Bovensmilde de afgelopen jaren niet.

Verwachte behoefte aan openingstijden en activiteiten

In alle voorzieningen is behoefte om meerdere middagen/avonden per week open te zijn. Vooral de inloop met als doel ontmoeting en ontspanning wordt door de besturen belangrijk geacht.

In Beilen wordt daarbij ook nadrukkelijk gevraagd om mogelijkheden voor verschillende leeftijdsgroepen. Er is nu ruimte voor 16+ gecreëerd.

Inmiddels is deze ruimte niet meer beschikbaar voor 16+. Vraag blijft tot welke leeftijd de jeugdvoorziening in het hoofddorp toegankelijk moet/kan zijn.

Naast een verruiming van de openingstijden is er een wens om het activiteitenaanbod uit te breiden met huiswerkbegeleiding en educatieve en sportieve activiteiten. Mogelijk in samenwerking met kinderopvang/BSO.

Beschikbaarheid jongerenwerk

De vrijwillige besturen in Beilen en Smilde zijn van mening dat de beschikbare uren jongerenwerk onvoldoende zijn.

In Chillout vraagt men om verdubbeling, van 16* naar 32 uur per week.

In Smilde is nu 12 uur inzet van jongerenwerk, gevraagd wordt om uitbreiding van die uren. Bovendien vraagt Smilde om een jongerenwerker met kennis van ‘probleemjongeren’.

Westerbork vraagt om een jongerenwerker met voldoende kennis en ervaring om de structuur vast te houden in de ondersteuning van de vrijwilligers. Uitbreiding van uren wordt op dit moment niet nodig geacht.

Met ingang van mei 2009 wordt voor zowel Smilde als Westerbork een jongerenwerker met ervaring ingezet waarbij de verwachting is dat de inhoudelijke kwaliteit van het jongerenwerk gewaarborgd is.

De inzet voor probleemjongeren is een vraag die breder leeft.

Het outreachend (vindplaatsgericht) werken vraagt om specifieke kennis van de jongerenwerker. Tot nu toe heeft SWMD hier niet in geïnvesteerd, maar richt het werk zich voornamelijk op de jongeren die weinig tot geen problemen kennen. Om inzet van outreachend jongerenwerk efficiënt te realiseren is bovenplaatselijk inzet daarvan aan te bevelen. Deze jongerenwerker kan dan ingezet worden waar zich problemen voordoen in samenwerking met de lokale jongerenwerker en de plaatselijk besturen.

Bij de vaststelling van de nota Lokaal Jeugdbeleid wordt hier aandacht aan besteed.

Inmiddels zijn voor outreachend jongerenwerk afspraken gemaakt met het college. Voor de kern Beilen zal naar verwachting een pilot worden uitgevoerd in het 1ste kwartaal 2010

Samenvattend is er een wens tot urenuitbreiding jongerenwerk in Smilde en Beilen van in totaal 24 uur per week. (12 (bruto) uren per voorziening)

Kosten voor 24 uur jongerenwerk per week (gemiddelde loon in CAO Welzijn schaal 7 SCW 2 € 1800,-- per maand exclusief werkgeverslasten)

Op jaarbasis afgerond loonkosten € 24.000,=

De wens voor extra inzet van jongerenwerk is niet gehonoreerd door het college en daarom ook niet opgenomen in de Nota Lokaal Jeugdbeleid. In overleg met St. WMD en de besturen van de jongerenaccommodaties in Beilen, Bovensmilde, Smilde en Westerbork is prioriteit gegeven aan betaald beheer

Inzet vrijwilligers en (betaald) beheer

De beschikbaarheid van vrijwilligers is wisselend. Vaak is sprake van een golfbeweging, periodes van een bestuur met minimale bezetting en dan weer de mogelijkheid om meer mensen enthousiast te krijgen voor het kinder-, tiener- of jongerenwerk.

Algemeen beeld is dat vrijwilligers vinden dat ze veel taken moeten uitvoeren waardoor versnippering ontstaat en vrijwilligers ook sneller afhaken omdat het teveel wordt.

Bij openingstijden 's middags is het onmogelijk om dat alléén met vrijwillige inzet te realiseren, een tijdstip waarop de meeste vrijwilligers aan het werk zijn en dus niet beschikbaar.

Alleen in Chill-in is op dit moment een betaald beheerder. (Detachering via Alescon)

Hiervoor wordt jaarlijks incidenteel budget beschikbaar gesteld, formeel voor 24 uur maar de beheerder is toch bijna fulltime aanwezig, ook bij de avondopenstellingen.

In Chill-in wordt met een pool van vrijwillige beheerders gewerkt ter vervanging bij afwezigheid van de betaalde beheerder. Zij ontvangen hiervoor een vrijwilligersvergoeding.

Deze vrijwillige beheerders moeten ook BHV taken kunnen verrichten, een cursus is daarvoor noodzakelijk. Het bestuur vraagt zich wel af of het wel verantwoord is om vrijwillige beheerders in te zetten voor een voorziening als Chillout. Vervanging door een professionele betaalde beheerder zou in hun ogen een betere oplossing zijn.

Taken beheerder

De beheerder heeft behalve beheertaken (schoonmaak, voorraadbeheer,) ook een taak als toezichthouder met agogische vaardigheden. Is gastheer/gastvrouw en weet goed met de verschillende doelgroepen om te gaan.

Alle dorpen vragen om deze "beheerder plus". Met als oogmerk de verruiming van de openingstijden, het ontlasten van de vrijwilligers zodat zij zich kunnen richten op de bestuurlijke taken en het organiseren en uitvoeren van de activiteiten.

In Smilde, Westerbork en Bovensmilde hoeft de beheerder dus niet altijd aanwezig te zijn zoals in Beilen. Het gaat vooral om de middagen vanaf 15 uur.

Bovendien is de verwachting dat op de langere termijn in Bovensmilde meer inzet van vrijwilligers mogelijk is wanneer de MFA geopend is en er weer meer continuïteit in het tiener- en jongerenwerk is.

Samenvattend voor de komende 2 jaren:

Beheerder Chill-in is voor 2010 geregeld via de door de gemeenteraad aangenomen incidentele bestedingswens van € 50.000,--.

(Werkgeversrol SWMD niet direct aan de orde want detachering van de huidige beheerder via Alescon)

Voor de andere drie dorpen inzet van parttime beheerder. Waarschijnlijk zijn daarbij 2 parttime functies aan te bevelen om aan de vraag van de verschillende voorzieningen te kunnen voldoen.

Deze beheerders zijn dan ook vervangend/aanvullend aan de beheerder van Chillout naast hun uren in de drie andere dorpen.

Samengevat betekent dit de aanstelling van parttime beheerders voor 28 uur per week, verdeeld over Bovensmilde 8 uur, Smilde 8 uur en Westerbork 12 uur. De kosten van deze inzet inclusief werkgeverslasten en kadertrainingen worden geraamd op € 42.000,--.

Voorgesteld wordt deze kosten in 2010 incidenteel ten laste te brengen van de reserve Leefbaarheid.

Zowel over de wens voor betaald beheer van € 42.000,-- als voor de door de gemeenteraad gehonoreerde wens van € 50.000,-- voor het beheer van Chill-in en exploitatiekosten jeugdactiviteiten dorps- en buurthuizen zal in de begroting 2011 opnieuw een beslissing moeten worden genomen. Waarbij de voorkeur van St. WMD en de betrokken besturen uitgaat naar een structurele oplossing

Werkgeversfunctie:

De besturen van de drie dorpen hebben aangegeven dat ze in principe zelf functioneel willen aansturen, maar dat ze de werkgeversrol liever niet op zich nemen.

Het Dagelijks bestuur en directie van Welzijn MD hebben aangegeven dat ze deze werkgeversrol wel op zich wil nemen waarbij wel sprake zal moeten zijn van afspraken rondom vergoeding van overheadkosten.

Samenvatting benodigde financiën en procedure aanstelling

Beheer in de jeugdvoorzieningen in Smilde, Bovensmilde en Westerbork

Aantal uren per week

Smilde 8 uren

Bovensmilde 8 uren

Westerbork 12 uren

Totaal 28 uren

Loonkosten op jaarbasis inclusief werkgeverslasten en indirecte loonkosten € 37.000
(gebaseerd op CAO Welzijn functiegroep 5 schaal 6)

Ondersteuning vrijwilligers (kadertrainingen) € 5.000

Totaal € 42.000

Uitwerking:

De besturen van de jeugdvoorzieningen en SWMD zullen vanaf januari 2010 starten met voorbereidingen voor de werving en selectie.

Om dit goed vorm te geven en de vacatures kwalitatief goed in te vullen zal een aantal maanden hiervoor nodig zijn, mogelijk moet ook rekening gehouden worden met opzegtermijnen. Afhankelijk van het verloop van deze procedures zal aanstelling zo spoedig mogelijk in 2010 plaatsvinden op basis van een jaarcontract.

Bij de vaststelling van de begroting 2011 zal dus over een beperkte periode gerapporteerd kunnen worden over de resultaten. Wel is het mogelijk om in het najaar van 2010 een eerste indruk te geven van de verruiming van de openingstijden en de bezoekersaantallen.

Stichting Welzijn Midden-Drenthe,
R.S. Goettsch

Gemeente Midden-Drenthe,
R. Barelds

Bijlage 4

Financiële vertaling in één oogopslag

Met het vaststellen van de nota "Talenten in Midden-Drenthe 2010-2013" worden de volgende in onderstaande tabel opgenomen uitgaven door de gemeenteraad geaccordeerd voor de jaren 2010 en 2011.

In onderstaande tabel is in enkele gevallen voor 2011 een bedrag van € 0, ingevuld omdat deze uitgaven na 2010 vervallen. Verder is er bij de vindplaatsgerichte werker voor 2011 geen bedrag ingevuld omdat het hier gaat om een project voor vooralsnog 1 jaar met een daaraan gekoppelde evaluatie. Tenslotte is ook bij Jeugdaccommodaties geen bedrag voor 2011 ingevuld omdat dit in 2010 incidenteel wordt gedekt en in 2010 afgewogen moet worden of structurele dekking mogelijk is. :

Activiteit	2010	2011	Bedrag uit:
Voorschools ZAT	4.000	2.000	BDU
Gezinscoach	40.500	41.500	BDU
Aansluiting veiligheidshuis	5.000	5.000	BDU
Schoolmaatschappelijk werk	100.000	100.000	BDU / Lokaal jeugdbeleid
Positief opvoeden	12.000	0	BDU
Projectleider	36.000	0	BDU
Sociale Vaardigheidstraining	12.000	12.000	Lokaal jeugdbeleid
Vindplaatsgerichte werker	58.000	-	BDU
Jeugdraad	2.500	2.500	Lokaal jeugdbeleid
Jeugdaccommodaties	42.500	-	BDU